

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Dunaföldvár Város Önkormányzata

I. számú felülvizsgálattal egységes szerkezetben - 2020.

2018 – 2023.

TARTALOM

Tartalomjegyzék	2
Bevezetés	4
1. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	5
1.1. A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja	5
1.2. Jogszabályi háttér, jogszabályi hivatkozások.....	6
1.3. Az esélyegyenlőségi program általános rendelkezései	7
1.4. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.....	7
2. A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA	9
2.1. A település földrajzi helyzete	9
2.2. A település története	10
2.3. Gazdasági jellemzők	11
2.4. A település demográfiai helyzete.....	14
2.5. Stratégiai környezet	18
3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	23
3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzete.....	23
3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	24
3.3. Általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma	26
3.4. Felnőttoktatásban résztvevők száma.....	27
3.5. Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma.....	28
3.6. Telepek, szegregátumok.....	29
3.7. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	29
4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG ...	31
4.1. A gyermekek és tanulók létszáma.....	31
4.2. A gyermekvédelem rendszere.....	33
4.3. Az SNI tanulók nevelése – a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a köznevelési intézményekben	36
4.4. Az oktatási esélyegyenlőség érvényesülésének egyéb szempontjai	38
4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	40
4.6. Közművelődés	41
4.7. Sport.....	42
4.8. Civil szervezetek	42
5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	44
5.1. A női munkaerő helyzete a magyar munkaerőpiacon	44
5.2. Nemi különbségek a foglalkoztatásban.....	46
5.3. Képzettség szerepe a munkavállalásban és a nők karrierlehetősége	47
5.4. A családon belüli erőszak	48
5.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	49
6. IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	50
6.1. Időskorú népesség főbb jellemzői.....	50
6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete	53
6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés, valamint az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok.....	54
6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok	59
6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	60
7. FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK ESÉLYEGYENLŐSÉGE.....	61
7.1. Fogyatékos személyek esélyegyenlősége	61

7.2. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	65
8. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE	67
9. MEGVALÓSÍTÁS	79
9.1. A megvalósítás előkészítése	79
9.2. A megvalósítás folyamata.....	79
9.3. Monitoring és visszacsatolás.....	80
9.4. Nyilvánosság.....	81
9.5. Kötelezettségek és felelősség.....	81
9.6. Érvényesülés, módosítás	82
10. ELFOGADÁS MÓDJA ÉS DÁTUMA.....	83

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az Európai Unió és a hazai társadalmi elvárások alapján a települések kiemelt feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése. Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta „Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról” szóló 2003.évi CXXV. törvényt. E törvény 35.§-a szerint a települési esélyegyenlőségi program elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása nem összemosható, egymással nem helyettesíthető fogalmak, egymást kiegészítő célokat jelölnek meg. Az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is. Előmozdítása aktív cselekedet, eredménye, hogy a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel. Esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül, az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik. Ennek szellemében a fenntartók fogadókészségét fejleszteni kell, és biztosítani a megkülönböztetés tilalmát, az egyenlő bánásmódot, az emberi méltóság tiszteletben tartását és a társadalmi szolidaritást.

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, **Dunaföldvár Város Önkormányzata** Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Dunaföldvár település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét.

1. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

„A szerencsét ne keressétek léha álmokban, üres mesékben, ne keressétek a levegőben, kincses házak titkos rejtekeiben.

A szerencse nem ott van.

A szerencsének lakása a munka csupán ott lehet megtalálni.” (Mikszáth Kálmán)

Dunaföldvár Város Önkormányzata feladatának tekinti, hogy a településen élő emberek biztonságban, emberhez méltó módon élhessenek.

Ennek érdekében támogatja:

- a helyi infrastruktúra, a közszolgáltatások minél magasabb szinten való ellátását,
- támogatja a helyi munkahelyteremtő fejlesztéseket, a helyi gazdaság és a helyi közösségek megteremtését,
- a helyi köznevelés mindenki számára biztosítson jó és minőségi oktatást, esélyt adjon arra, hogy a tanulók és a felnőttek számára legalább egy szakma elsajátítás elérhetővé váljon,
- a településen a lakosság hozzáférjen a kulturális és könyvtári szolgáltatásokhoz, a település értékeit, hagyományait megismerje,
- figyelemmel kíséri, segítségét nyújt a településen élő idős embereknek,
- jó partneri viszony ápolása és megőrzésére törekszik az önkormányzat intézményei között és azon kívül,
- az esélyegyenlőség érdekében végzett munkát az őszinteség és felelősségérzet hatja át, erősítve a bizalom légkörét egymás között és a partnerekkel.

1.1. A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A Dunaföldvár település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőségek biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét.

Elkötelezettségét fejezi az esélyegyenlőség területén azzal, hogy a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl együttműködik a város nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társszervekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Az önkormányzati esélyegyenlőségi program tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemét.

Az esélyegyenlőség pozitív befolyásolásához szükséges megerősítő intézkedések készítése, ennek stratégiai programja *az esélyegyenlőségi program*. Ennek része egy alapos helyzetelemzés, az alapelvek, célok meghatározása, a továbblépés lehetőségeinek megkeresése, melyhez elengedhetetlenül szükséges a partnerségi megközelítés. Alapja az Esélyegyenlőségi Program, mely kiterjed:

- a jogi és szociális, szolgáltató és információs rendszer építésére,
- az érintett köztisztviselők, közalkalmazottak képzésére,
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjainak médiajelenlétét biztosító közvélemény-formáló programok szervezésére,
- a fogyatékkal élő emberek számára a környezet bejárhatóvá tételére,
- az erőszaktól szenvedőknek komplex jogi, szociális és pszichológiai segítséget nyújtó krízisintervenciók központok kialakítására,
- területi szinten halmozottan megjelenő hátrányok újszerű társadalompolitikai kezelésére.

Az esélyegyenlőség előmozdítása konkrét, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el.

1. 2. Jogszabályi háttér, jogszabályi hivatkozások

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebkt.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.)

- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (továbbiakban: Gyt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

1.3. Az esélyegyenlőségi program általános rendelkezései:

Területi hatálya: Dunaföldvár közigazgatási területe

Időbeli hatálya: 2018-2023

- Személyi hatálya: A település célcsoportjai:
 - mélyszegénységben élők, romák helyzete
 - gyermekek helyzete
 - nők helyzete
 - idősek helyzete
 - fogyatékkal élők helyzete

Módosítása, felülvizsgálata: 2 évente

Felelős: polgármester, intézmények vezetői

A települési önkormányzat számára tudatosodott az, hogy az esélyegyenlőség érvényesítése a fejlesztéspolitika alapvető szempontja.

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték. Segít elérni azt a célunkat, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség biztosítása horizontális elvárás.

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatnak is hosszú távú érdeke, hiszen növeli a szervezet versenyképességét.

Az esélyegyenlőség biztosítása a legtöbb esetben nem jár többletköltséggel: csupán szemléletváltást, rugalmasságot, nagyobb figyelmet igényel a szervezet vezetősége, illetve alkalmazottjai részéről, és szorosan kapcsolódik az önkormányzati törvényben foglaltak végrehajtásához.

1.4. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program elkészítése az Új Széchenyi terv keretében (ÁROP-1.1.16-2012-2012-0001) a Türr István Képző és Kutató Intézet segítségével és útmutatása alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Felhasználtuk még az önkormányzat által fenntartott intézmények adatait.

Az önkormányzat számára nem állnak rendelkezésre pontos adatok a romákkal kapcsolatosan (2001-es népszámláláskor 197 fő), mert nehezen meghatározhatóak, hogy kik tartoznak a kisebbségbe, mivel vannak, akik nem vállalják az ide tartozásukat.

A dunaföldvári nőkről, nők helyzetéről még nem készült tanulmány, adatok is hiányosak.

A fogyatékos személyek 18 éves korúig a kötelező iskoláztatásig jól nyomon követhetőek, de a felnőtt fogyatékos személyekről nincs helyi nyilvántartás.

2. A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

2.1. A település földrajzi helyzete

Dunaföldvár Magyarország Dél-dunántúli régiójában, azon belül Tolna megyében helyezkedik el. A jó földrajzi adottságokkal rendelkező település a Duna jobb partján található.

Fő turisztikai látványossága a dunaföldvári vár.

A település a paksi járás része, több területen közösen, társulásban vagy együttműködési megállapodás alapján oldanak meg feladatokat a kistérség települései.

Az Európai Unió források esélyt teremtettek arra, hogy a város a folyamatosan fejlődő települések sorába tartozzon.

Dunaföldvár Budapesttől 90 km-re délre, a Duna jobb partján fekszik, szinte az ország közepén. A 6-os, a 61-es és 52-es számú főutak találkozási pontja, a Dunán átívelő híd az ország egyik fontos

csomópontjává avatta a kisvárost. A város három megye (Tolna, Fejér és Bács-Kiskun), sőt három magyar nagyrégió (a Dél-Dunántúl, a Közép-Dunántúl és a Dél-Alföld) találkozásánál terül el. A Dunaújváros, Paks, Kecskemét vonzáskörzetében fekvő település lakói ma is főként a mezőgazdaságból, illetve a kereskedelemről élnek. 1989-től ismét városi rangot kapott, melyet leginkább a körzetben betöltött szerepe jelentős kereskedelmi, szolgáltatási tevékenységek miatt érdemelt ki. A két ipari centrum (Dunaújváros, Paks) között fekvő jó levegőjű, nyugodt kisváros lakói őrzik értékeiket és ápolják hagyományait.

2. 2. A település története

A település jó földrajzi fekvésének köszönhetően az őskortól kezdve lakott volt. A régészeti ásatások során őskorból fennmaradt kőeszközök kerültek elő.

A vaskorszak idején kelták éltek itt, a feltárt sírokból ezüst és bronz ékszerek találtak a régészeti ásatások során.

A római korban a Duna jobb partján állt a limes, a Római Birodalom határvédelmi védvonala. A mai városon vezetett át az Óbuda (Aquincum) – Eszék (Mursa) közötti hadi- és kereskedelmi út.

A középkorban az avar uralom után a frankok foglalták el a területet. A korábbi időkből maradtak itt földsáncok, innét keletkezett a Földvár név.

A honfoglalás után Szent István pécsi püspökséget alapító levelében még csak „falucska” elnevezéssel illeti.

A fejlődését nagyban segítette, hogy 1131-ben II. Béla bencés monostort, apátságot alapított, melyet Szent Péter tiszteletére szenteltek fel. A település nevét először egy 1199-es keltezésű, a bencés apátsággal kapcsolatos oklevél említi először.

A XIV-XV. századtól a település az oklevelekben már mint mezőváros fordul elő. Jelentőségét növelte a vízi út és a révátkelő. A mezőváros élénk kereskedelmet folytatott vásárai révén, az itt árusító kereskedők az ország különböző részeiről érkeztek.

Az 1529-es hadjárat során a várat elfoglalta a török. A várat 1541-43 között palánkvár építésével megerősítik. 1663-ban Evlia Cselebi is járt a településen, írásaiban megemlíti a várat.

Az 1686-ban visszavonuló török csapatok utóvédjei fölégették a települést. A vár palánkfala és a torony tetőszerkezete leégett.

A Rákóczi - szabadságharcban 1705-1710 között megszakításokkal Vak Bottyán János kurucai állomásoztak a várban. A szabadságharc bukása után a vár hadászati jelentősége megszűnt.

Mária Terézia 1775-ben engedélyt adott heti vásárok tartására és egy országos vásárra.

Az 1832-es oklevelek alapján a város sóhivatallal, postahivatallal, patikával, sörfőzdével, révvél, negyven dunai malommal téglát és cserépszindelyt égető kemencével rendelkezik. A lakók nagyobb része gabonát, kendert, szőlőt termelt. A városnak ekkor 349 iparosa volt.

A bencés szerzetesek vezette iskolát 1732-ben alapították. 1789-ben építették a mai általános iskola elődjét.

1858-ban tűzvész pusztított a városban, de a város újjáépítették.

A földvári Duna-hídat 1928-30 között építették. A II. világháború idején (1944-ben) a németek fölrobbantották, az újjáépített híd átadására 1951-ben került sor.

A XX. század elején járási székhely volt, de 1945 után a jelentősebb intézményeket elvitték.

1989-ben kapott városi rangot, 2001-ben a város jelképe a híd megújult és nevet is kapott, Beszédes József híd lett.

2.3. Gazdasági jellemzők

A település az elmúlt 10-12 évben jelentős infrastruktúra fejlesztéseket valósított meg. Elkészült a teljes településen a gázberuházás, a teljes csatornahálózat kiépítése, a kábelhálózat, melyen nemcsak a tv, de internet és telefonhálózat is üzemel. Megépült 28 utca szilárd aszfaltburkolata és felújításra került több fontos a városon átvezető útszakasz is. A volt szovjet laktanya 1998-ban ipari és lakóparkká alakult, ahol 240 lakás és egy 78 férőhelyes emelt szintű idősek otthona épült. Az ipari parkban 20-25 vállalkozás működik, de vannak zöldmezős beruházásra alkalmas területek is.

Dunaföldvár mindig is agrárjellegű település volt, lakosai főként mezőgazdaságból éltek, a korlátozottan rendelkezésre álló nyersanyagkincs nem tette lehetővé az iparosítást. A településen néhány fontos üzem működik, például a Gumiipari Szövetkezet, a Burg-Metál Kft., faipari, bútorgyártó vállalkozások, varrodák. Három igen jelentős beruházás valósult meg az elmúlt évtizedben: az AGROGRAIN (Magyar-Amerikai tulajdonú cég) gabonátárolója 35.000 tonna tárolókapacitással, a LUKOIL (Ukrán cég) 12 millió literes tartálybázisa, valamint a Pannónia Ethanol Zrt. BIOETANOL üzemének átadása mellett a Dunai gabona és üzemanyag kikötők fejlesztése is megtörtént. Folyamatban van a régi Kendergyár hasznosítása, valamint Magyarország legmodernebb higiéniai papírgyára is építés alatt van (Vajda papír Kft.). A mezőgazdasági termelők, főként a zöldség, gyümölcs ágazatban, de a bortermelők is felvevő piacot találhatnak termékeikkel a turizmus erősödésével.

Jelenleg nincs szálloda a városban, de több panzió is működik, ezek közül kiemelkedő a „Panoráma Üdülő-falu” igényes, gondozott, csodálatos kilátású, családi hangulatú közegével. A szálláslehetőségek között a Duna-parton fekvő kemping faházaival és lakókocsik befogadására alkalmas közművesített területével szintén említést érdemel.

A gazdaságilag aktív népesség arányáról elmondható, hogy az országos és régiós átlagnál kedvezőtlenebb értéket mutat. Az országos átlagnál 2,5%-kal gyengébb érték nem elsősorban demográfiai okokra vezethető vissza, hiszen a munkaképes korú lakosság aránya nem mutat ilyen

mértékű eltérést. Feltehetően a korai nyugdíjazások és a nyilvántartásból kikerült munkanélküliek száma magasabb a településen, ami a feldolgozóipar és a mezőgazdaság leépülésére vezethető vissza.

A munkanélküliségi ráta 5 - 8% körül alakult az elmúlt években, ami kedvezőnek mondható, a nyilvántartott álláskereső aránya alacsonyabb, mint a régiós és az országos átlag. Ez egyrészt annak köszönhető, hogy Paks és Dunaújváros közel van, és itt lehetőség van álláshoz jutni, ingázóként dolgozni, a lakosság képzetesebb rétege a két közeli városba jár munkába. Másrészt az országos és régiós értéket jelentősen lerontják a legelmaradottabb térségek munkanélküliségi mutatói. Kevés azonban a munkahelyeket teremtő beruházás.

A legnagyobb foglalkoztató a városban az állami/önkormányzati szektor.

A vállalkozások kis és közepes méretéből adódóan a részvénytársaságok száma alacsony. Az egy főre jutó összes belföldi tekintetében a régiós átlagnak megfelelő értéket figyelhetünk meg. A nagyobb városok értékénél kedvezőtlenebb az adat, de jelentősen jobb, mint a leszakadó területeknél mért érték. Dunaföldváron a helyi kiskereskedelmi üzletek száma magas: élelmiszer és élelmiszer jellegű üzletek, ruházati szaküzletek, vasáru, festék, üveg, barkács szaküzletek, gépjármű üzletek és üzemanyag telepek, gyógyszertárak, vendéglátóhelyek.

A kiskereskedelmi üzleteknél a helyi nyilvántartás alapján a vásárra érkező kereskedők száma is szerepel.

Összességében a város gazdasága stabil, fejlődési lehetőségei kedvezők (logisztika, turizmus). A gazdaság fejlődésének elsősorban az elérhetőség javulása (M6-os gyorsforgalmi út), és a kkv-k vállalkozási környezetének kedvező alakulása a függvénye. A gazdasági helyzet alakulása nem jelent veszélyt a város vitalitásának megőrzése szempontjából, Paks és Dunaújváros gazdasági pozíciójának hosszú távú fennmaradása biztosítja a település stabilitását, kedvező folyamatok megindulása esetén kiegyensúlyozott fejlődését.

A település közlekedés-földrajzi helyzete kedvező, az ország közepén a nemzetközi közlekedési folyosók találkozásánál található. A közúti elérhetősége jó, az M6-os autópálya és a Duna-híd kedvező megközelíthetőséget biztosít. Autóbusz pályaudvarára naponta 240-280 járat érkezik, és indul szerte az országba, hiszen a hídon keresztül az Alföld felől itt jönnek át a járatok. Dunaföldvár három megye, három régió határán helyezkedik el. A három megyeszékhely 60-60 km távolságra található, de Pécs és Szeged egyaránt 110 km, a Balaton 100 km távolságra van. Az M6-os autópálya megépítésével lényegesen gyorsabban lehet elérni a fővárost és Pécsét is. A vasút szerepe, talán éppen a jó közúti közlekedésnek köszönhetően, nem jelentős, nem rendelkezik fejlett infrastruktúrával, a járatok száma alacsony, de vonattal is el lehet érni Dunaföldvárt Dunaújváros és Paks irányából. A folyami közlekedés szintén fejletlen, de tervezve van országos szinten a Duna hajózhatóságának javítása.

Légi közlekedésre, bár csak kisebb repülőgépek számára, a 10 km-re lévő Kisapostagi repülőtér alkalmas.

Az idegenforgalmi nevezetességek közül a város késő barokk műemlékeit, a régi gyógyszerár Béke téri épületét, a Barátok templomát, a volt Ferences kolostort és a gimnázium épületét érdemes kiemelni. A földváriak büszkék a Városi Polgármesteri Hivatal dísztermére és az idejövő vendégek által kedvelt termálfürdőre is. Sajátos színfoltot jelent a Duna-parti lösz dombon épült várerődítmény. Az épületegyüttesben található a gótikus stílusú úgynevezett Török (Csonka)- torony, mely ma időszakos és állandó kiállításoknak ad otthont, börtönmúzeuma freskóival igazi kuriózumnak számít. A várudvaron található Fafaragó Galériában országos jelentőségű kiállítások láthatók, az újjáépült Ispánház pedig rendezvények, konferenciák helyszínéül szolgál. A művelődési ház és a könyvtár képezik a város kulturális életének másik központját, színházi előadásoknak, hangversenyeknek, valamint időszakos kiállításoknak adnak otthont. A közművelődési feladatokat a Városi Könyvtár, a Dunaföldvár Kultúrájáért Alapítvány és a Dunaföldvári Művelődési Központ látja el.

Az önkormányzat kötelező feladatain felül 2012. december 31-ig kistérségi feladatokat is ellátó szakképző intézetet, alapfokú művészeti iskolát, bölcsődét, gyógypedagógiai tagozatot és gimnáziumot is működtetett. Az oktatási intézmények fenntartása (az óvoda kivételével) átkerült 2013. január 1-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz. Az óvoda és bölcsőde fenntartója Dunaföldvár Város Önkormányzata. Felsőfokú oktatási intézmény nincs Dunaföldváron, azonban a városhoz két legközelebb fekvő nagy felsőoktatási központ (Budapest, Pécs, Dunaújváros) könnyen elérhető. Megfelelő színvonalú az orvosi, fogorvosi ellátás, és az új mentőállomás megépítésével lehetővé vált, hogy sürgős esetben 15 percen belül a dunaújvárosi kórházba érhesse a beteg.

Dunaföldvár város SWOT-elemzése

Erősségek	Gyengeségek
Kellemes, viszonylag tiszta természeti és lakóhelyi környezet Jó mezőgazdasági adottságok A természeti erőforrások lehetővé teszik diverzifikált gazdaságszerkezet kialakítását Jó megközelíthetőség, közlekedési centrumhelyzet (6-os út, 52-es út, Duna-híd, Duna, mint vízi út), logisztikai potenciál Kiváló turisztikai adottságok (vízpart, panoráma, műemlékek, bor, gasztronómia stb.) Az ország gazdasági és döntéshozatali centrumtársaságához való közelség Civil szervezetek nagy száma (több mint 20)	Előregedő lakosság A vállalkozások tőkehiánya Kevés a turisztikai program. A belterületi utak rossz minősége Gyenge városmarketing, külső és belső kommunikációs hiányosságok A városközpont egyes épületeinek leromlása Parkolóhelyek hiánya Kerékpárút hiánya Nincs szálloda
Lehetőségek	Veszélyek
Gyorsforgalmi út, ill. M6-os autópálya megépülésével a megye és a város felgyorsuló fejlődése Az ipari park intenzívebb hasznosítása Gyógyfürdő ismertségének és vonzerejének	Az ország nem tudja kihasználni az európai uniós pályázati lehetőségeket Területfejlesztési források lassuló decentralizációja A Dél-Dunántúl további leszakadása az ország

növekedése Hatékonyan működő önkormányzati intézmények: nevelési-oktatási, művelődési központ, könyvtár, családsegítés, idősgondozás, fogyatékosok ellátása. Az intézményekben dolgozó humán erőforrás (jól képzett szakemberek). Turizmus alternatív formáinak meghonosítása Átmenő forgalom egy részének megállítása, számukra szolgáltatások nyújtása Európai uniós pályázati lehetőségek Korszerű, egyedi agrárszerkezet kialakítása Hatékonyabb városmarketing Testvérvárosi kapcsolatok bővítése és gazdasági tartalommal való megtöltése.	sikeresebb régióitól A helyi lakosság közötti kommunikáció, és az érdekegyeztetés megszakadása Nem sikerül a városközpont rekonstrukcióját megoldani Nehéz előre jelezni az oktatás terén jelentkező igényeket
---	--

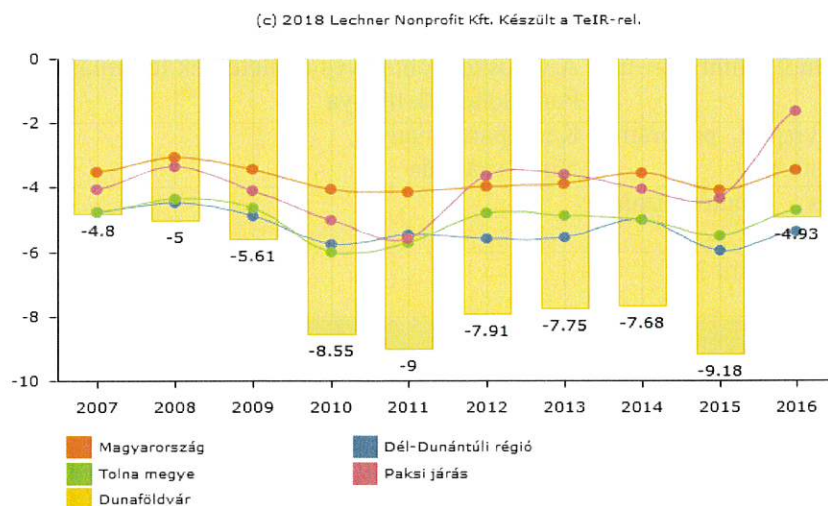
2.4. A település demográfiai helyzete

2.4.1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén:

Év	Fő
2007	9175
2008	9003
2009	8915
2010	8776
2011	8666
2012	8722
2013	8646
2014	8593
2015	8501
2016	8512

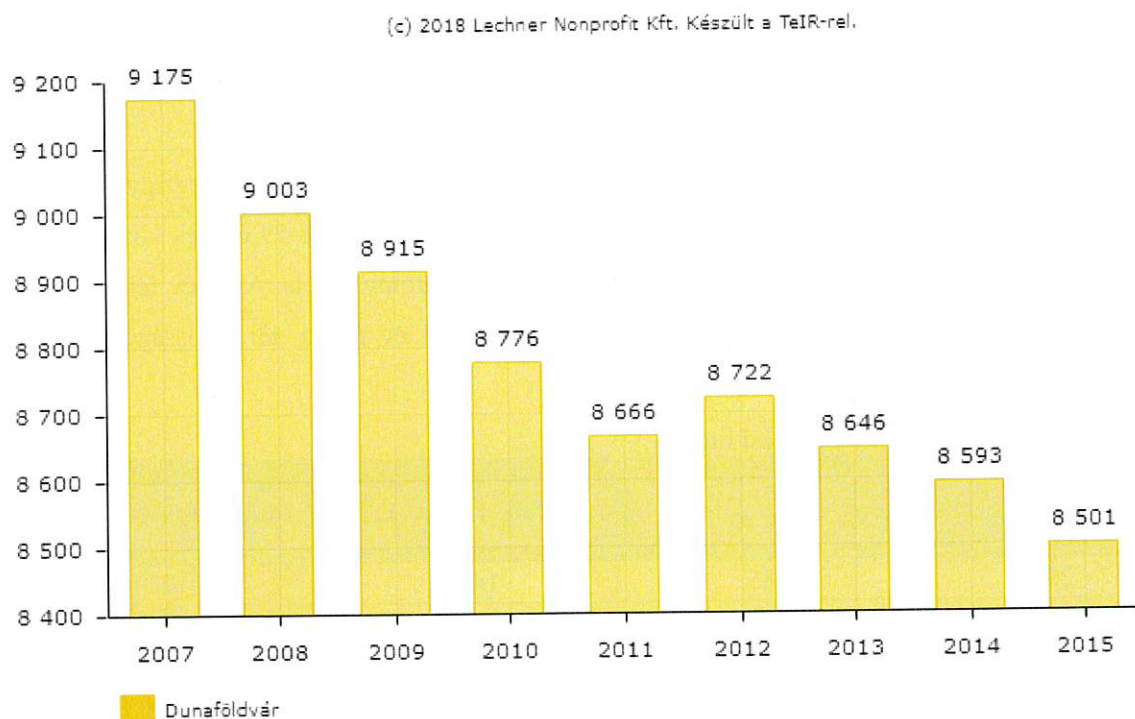
Forrás: Teir

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék):

Forrás: Teir

A 2.4.1. számú táblázat adatai grafikonon ábrázolva:

Forrás:TeIR

A lakosság 1995 és 2007 között 11%-kal növekedett, ami ellentétes az országos és regionális tendenciával, mely azzal magyarázható, hogy a volt orosz laktanya területén 240 lakást alakítottak ki. Ezzel a alacsonyabb jövedelmű családok a szociális kedvezményekkel (pl. a gyerekek után járó vissza nem térítendő lakástámogatás) saját lakáshoz juthattak.

A népességszám csökkenés számottevő, melyhez átgondolt város- és területfejlesztési koncepció szükséges ahhoz, hogy stagnálás, ill. meginduló növekedés irányába történjen elmozdulás. Megfigyelhető egy kisebb arányú növekedés a 2012-es évben. A vizsgált évek között kiugró, majd ezt követően ismét csökkenés tapasztalható. 2012-ben ismét növekedés volt megfigyelhető, mely annak köszönhető, hogy az ország lassan kilábal a gazdasági világválságból, így - kis számban ugyan – de megnőtt a születések száma.

(Valószínűleg Az állandó népesség és a lakónépesség számának különbsége abból adódik, hogy a Dunaföldvárra bejelentett lakók és a ténylegesen itt élők számának eltérése.)

2.4.2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	4462	4117	8579	52%	48%
0-14 éves	579	567	1146	50%	50%

15-17 éves	136	151	287	47%	53%
18-59 éves	2426	1499	3925	61%	39%
60-64 éves	335	330	662	50%	50%
65 év feletti	986	570	1556	63%	37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2.4.2. számú táblázat adatait elemezve a nők a lakosság 52 %-t teszik ki, de megfigyelhető, hogy 15-17 évesek között a férfiak aránya magasabb. Kiugró adatot mutat, a 18-59 évesek között a férfiak aránya, mely az általános tendencia irányai szerint alakul Dunaföldváron is. A 60 év feletti lakosság tekintetében a százalékos arányok kiegyenlítődnek, majd a 65 év feletti női lakosság tekintetében ismét kiugró adatok mutatkoznak.

2.4.3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2005	1485	1485	100,0%
2008	1477	1392	106,1%
2009	1478	1391	106,3%
2010	1486	1334	111,4%
2011	1464	1276	114,7%
2012	1473	1247	118,1%
2013	1488	1210	122,9%
2014	1493	1173	127,2%
2015	1529	1163	131,4%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2.4.3. számú táblázat alapján tükröződik, hogy a dunaföldvári népességre jellemző, hogy az idős életkor kitolódik, ez országos tendencia. Egyik oka, hogy a nők gyermekvállalása egyre inkább a 30 éves kor felé tolódik ki és az „egygyermekes család” modell a jellemzőbb. A férfiak egyre inkább később választanak maguknak párt, így a „fészekrakás” kitolódik. Ennek következtében gyakran csak egy gyermeket vállalnak, így öregedik és csökken a lakosságszám.

2.4.4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	206	253	-47
2009	199	194	5
2010	159	214	-55
2011	174	165	9
2012	144	184	-4,50
2013	156	174	-2,10
2014	189	210	-2,42
2015	157	154	0,35

2016	208	184	2,80
------	-----	-----	------

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2.4.4. számú táblázat alapján a 2008. év és a 2010. év negatív adatokat tükröz. A 2008. év a gazdasági válság kezdetének éve. A 2011. évi adatok már enyhe pozitív irányú emelkedést mutatnak. Az önkormányzat tudatos fejlesztő tevékenységének hatására megfordulhat a demográfiai népességszám változásának negatív iránya, melyet a 2015. évi adatok tükröznek.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir

A születések száma az elmúlt 4 évben lassú, fokozatos csökkenést mutat, ami nem kedvez a köznevelési feladatok tervezhetőségének.

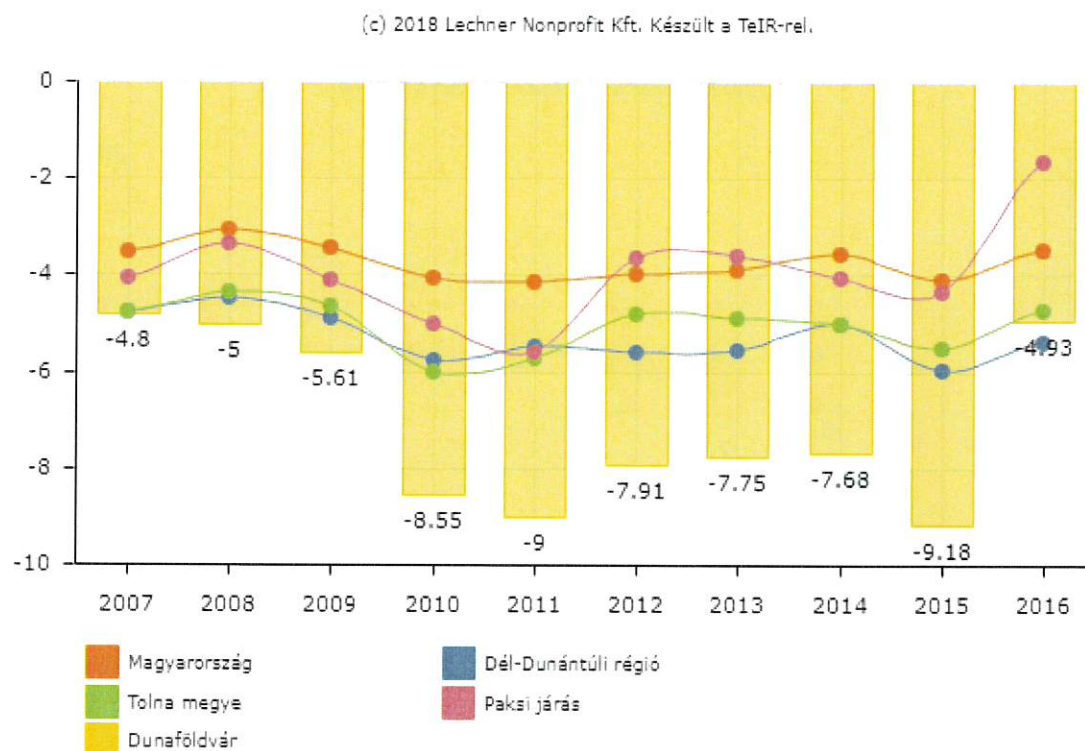
A prognózis a születések számának lassú csökkenését, stagnálását feltételezi. Ebben a folyamatban lehetnek kisebb nagyobb ingadozások, amelyeket a társadalmi-gazdasági fordulatok indukálnak.

2.4.5. számú táblázat – Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	88	133	-45
2009	85	135	-50
2010	60	135	-75
2011	66	144	-78
2012	67	136	-69

2013	68	135	-67
2014	68	134	-66
2015	68	146	-78
2016	67	109	-42

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A város népességének korstruktúráját a születések alacsony számából következően egy lassú öregedési folyamat jellemzi, a bevándorlók ugyanakkor fiatalítják a várost. A nemzetiségek közül a kisebbségi önkormányzattal is rendelkező roma lakosság számottevő, arányuk csak becsülhető: 5–6% körüli.

2.5. Stratégiai környezet

Kapcsolódás a helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A város vezetése az elmúlt évtizedben a köznevelési intézményrendszer kialakítását és az oktatás fejlesztését a stratégiai kérdésként kezelte. Az oktatás a társadalmi mobilitás legfontosabb tényezője, fontos feltétele a képzett, piacképes munkaerő meglétének. Dunaföldvár Város Önkormányzata a korábbi években több jelentős összegű pályázati támogatást – akadálymentesítés, DDOP, TÁMOP, TIOP stb. – nyert a köznevelés infrastrukturális és szakmai fejlesztésekre.

Az köznevelési/közoktatási kötelező és önként (gimnázium, szakiskola, alapfokú művészetoktatás) vállalt önkormányzati feladatokat a Dunaföldvár-Bölcske-Madocsa Köznevelési Társulás keretében látta el 2013-ig.

Az oktatási intézmények fenntartása (az óvoda kivételével) átkerült 2013. január 1-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK).

A 2013-2017 év között a Dunaföldvári, Bölskei, Madocsa Köznevelési Intézményfenntartó társulás az óvodákat és a dunaföldvári iskola épületek működtetését látta el társulás formájában. 2017. július 30 napjával megszűnt a társulás, s az óvodákat, bölcsődét az önkormányzatok saját fenntartás alatt önállóan működtetik tovább.

Az infrastrukturális fejlesztéshez kapcsolódott a TÁMOP-3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés Dunaföldvár-Bölske-Madocsa oktatási intézményeiben” nyertes pályázat, amelyen 84 millió Ft támogatást nyert az önkormányzat. Ebből az összegből a pedagógus munka módszertani megújítása, a kompetencia alapú oktatás került bevezetésre, a pályázatok az informatika területén hoztak megújulást, az infrastrukturális fejlesztést az innovációs megújulás is követte.

2006-ban a bölcsődei férőhelyek számának emelése a nők munkába való visszaállását segítette.

A 2011-ben adták át a három településen DDOP projekt keretében elkészült az új több tantermes, konyhával, tornateremmel, korszerű oktatás-technikai eszközökkel felszerelt általános iskolai feladatokat ellátó új épületeket.

2017. évben a Dunaföldvári Eszterlánc Óvoda, Bölcsőde és Konyha Varázskert Bölcsőde a Széchenyi 2020 program keretein belül 89 258 206.- Ft támogatást nyert, melyből 12 új bölcsődei férőhely került kialakításra. Új játékokkal bővült a bölcsődei játszótér, s felújításra került az udvar is. A támogatási összegnek köszönhetően felújításra került a teljes épület tetőszerkezete, külső-belső szerkezete. A projektnek köszönhetően már 3 bölcsődei csoport áll rendelkezésre.

Megvalósult pályázatok:

Hazai forrásból megvalósult korábbi fejlesztések			
Projekt megnevezése	Program neve	Támogatás éve	A projekt összes költsége (ft)
Dunaföldvár Város Önkormányzata gépbeszerzése városüzemeltetési és karbantartási munkák ellátásához	Az életminőség javítását, a településközösség működési feltételeinek fejlesztését szolgáló beruházás	2013	9 797 072 Ft
Játszótéri eszközök telepítése	Az életminőség javítását, a településközösség működési feltételeinek fejlesztését szolgáló beruházás	2013	14 782 140 Ft
Hősök tere közpark (Dunapart) felújítása	Az életminőség javítását, a településközösség működési feltételeinek fejlesztését szolgáló beruházás	2014	49 446 153 Ft
Dunaföldvár – térfigyelő kamerarendszer kialakítása	Közbiztonság növelését önkormányzati fejlesztések támogatás	2015	13 144 818 Ft
Dunaföldvári Művelődési Központ - színpad felújítás	Közművelődési érdekeltség-növelő támogatás	2015	3 040 045 Ft

és hangtechnikai eszközök beszerzése			
Dunaföldvár, Kossuth 19-23/A ingatlan iskolai célú hasznosítása I. ütem	Az életminőség javítását, a településközösség működési feltételeinek fejlesztését szolgáló beruházás	2016	47 253 551 Ft
Dunaföldvár, Templom 32. szám alatti ingatlan szálláshely fejlesztése	Helyi szolgáltatási infrastrukturális fejlesztések feltérképezése	2016	1 250 000 Ft
Dunaföldvári Művelődési Központ – akadálymentes vizesblokk kialakítása	Közművelődési érdekeltség-növelő támogatás	2016	931 648 Ft
Dunaföldvári Lakodalmas	Közösségi települési programok támogatása	2017	1 000 000 Ft
Dunaföldvár járda felújítási program I. ütem	A biztonságos életvitelt segítő beruházások támogatása	2017	53 703 591 Ft
Dunaföldvár Béke tér 1. társasház tervezés	a Paksi Társadalmi Tanács Koordinációs Munkacsoportjához benyújtott projektötletek részletes terveinek elkészíttetése támogatása	2017	8 890 000 Ft
Dunaföldvári Művelődési Központ – székek beszerzése	Közművelődési érdekeltség-növelő támogatás	2017	694 055 Ft
Dunaföldvár Jókai u. 4. szám alatti sportsarnok felújítása	Magyar Kézilabda Szövetség Országos Tornaterem Felújítási Program 2016-2017	2017	31 096 884 Ft

Európai Unió támogatásból megvalósult fejlesztések

Projekt megnevezése	Program neve	Támogatás éve	A projekt összes költsége (ft)
A dunaföldvári vásártér fejlesztése	Falumegújításra és –fejlesztésre LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2012-től igénybe vehető támogatás	2013	15 595 955 Ft
Dunaföldvár omlásveszélyes partfalainak stabilizálása (Kálvária II. Ütem)	DDOP-5.1.5/D-11 Balatoni és dunai omlásveszélyes partfalak stabilizálása	2013	401 415 634 Ft
Napelemes villamos energia termelés megvalósítása Dunaföldvár Önkormányzatának ötéves épületénél	KEOP-4.10.0/N/14 Fotovoltaikus rendszerek kialakítása	2014	40 165 880 Ft
A dunaföldvári tájház megmentése	Kulturális és természeti örökség megőrzése és megújítása	2016	64 824 042 Ft

A táblázat alapján látható, hogy a város szeretne - Paks mellett – térségben központi szerepet vállalni. Az oktatás sajnos (óvodák kivételével) kikerült az önkormányzat fenntartói feladatai közül.

Az idegenforgalom, a mezőgazdaság, a település földrajzi elhelyezkedése mind esélyt adnak a további kitörésre. A szakemberek szerint a város kitörési pontja lehet a turizmus-fejlesztés. A

legnagyobb vállalkozás a 2004-2006. évben egy PHARE program volt, melynek keretében a dunaföldvári vár és környezetének rekonstrukciója, a megközelítését szolgáló belterületi utak felújítása valósult meg sikerrel. Az Országos Mentőszolgálattal közösen megvalósításra került a régóta tervezett Mentőállomás építés is.

2018. évben felújításra került a Duna-parti sétány, valamint a Mély-út és a Duna-parti játszótér is. Átadásra került a Béke-téri parkoló, valamint felújítás alatt áll a Piac tér is. Számos városi játszótér került felújításra, bővítésre új játékokkal.

A helyi strand és gyógyfürdő, valamint a kemping felújításával nemcsak az idegenforgalom - ezen belül a gyógyturizmus és a víziturizmus - fellendülése várható, hanem hosszú távon a helyi kereskedelem élénkülése, a szolgáltatások körének bővülése, valamint színvonalának emelkedése is. A helyi adottságok kedveznek a szervezett ökoturizmus, a vadászturizmus, valamint a gasztro- és borturizmus megteremtésére és további fejlesztésére is. Tárgyalások folynak Dunaföldvár Város Önkormányzata valamint a Kraft Associate Kft. között, egy Duna part szálloda létrehozásáról is. Összességében mindezen beruházások alapját képezhetik a jövőben letelepülő vállalkozások sikeres működésének, ezen keresztül a helyi elhelyezkedési lehetőségek bővülésének. Nővekedhet Dunaföldvár városban a helyi társadalom identitása és a város népességmegtartó képessége. A folyamatos intézmény- és infrastruktúra-fejlesztés nem szorítható háttérbe, hiszen az önkormányzat a közszolgáltatás-ellátás területén a szakmai és a társadalmi elvárásoknak csak folyamatos fejlesztésekkel tud megfelelni.

Az uniós és hazai pályázatokon való indulás egyik feltétele, hogy a településnek legyen esélyegyenlőségi programja. A város további fejlődésének elősegítése érdekében, új beruházásokhoz szükség van a pályázatokon való részvételre. A város továbbra is szeretné ezeket a lehetőségeket igénybe venni

A város képviselő-testülete ezért elhatározta, hogy 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadnak el, melyet a törvényben meghatározott módon időszakonként felülvizsgálnak. Az önkormányzat a következő dokumentumainak elkészítésénél, módosításánál, felülvizsgálatánál figyelembe veszik az esélyegyenlőségi terv célkitűzéseit, a tervben megfogalmazottakat:

(2018. október 25-ei állapot)

Dunaföldvár Város Képviselő-testületének hatályban lévő rendeleteinek jegyzéke

- **1/1991.(III.31.)** önkormányzati rendelet az utcanév-változtatásról
- **6/1997.(IV.15.)** önkormányzati rendelet a környezetvédelmi alapról
- **13/2001.(VI.05.)** önkormányzati rendelet a Város helyi védelem alatt álló épületeinek megőrzéséhez, illetve a volt állami tulajdonú lakások privatizációja során kialakult társasházak lakóépületek felújításához nyújtandó önkormányzati anyagi támogatásról (védelem)
- **22/2001.(XII.01.)** önkormányzati rendelet Dunaföldvár Város Sporttámogatási rendszeréről
- **21/2003.(XI.05.)** önkormányzati rendelet a közterületek használatáról és a közterületek rendjéről

- **18/2006.(XII.05.)** önkormányzati rendelet a Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv
- **19/2007.(VIII.15.)** önkormányzati rendelet a Mezei őrszolgálatról
- **21/2007.(X.15.)** önkormányzati rendelet a városgépjármű elhelyezési feltételeinek elősegítéséről
- **11/2013.(IV.30.)** önkormányzati rendelet a temetőkről és temetkezésről
- **15/2013.(VII.01.)** önkormányzati rendelet az Önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól
- **23/2013.(IX.20.)** önkormányzati rendelet az önkormányzat tulajdonában álló közterületek filmforgatási célú igénybevételéről
- **29/2013.(XII.31.)** önkormányzati rendelet az államháztartáson kívüli források átvételéről és az önkormányzat által államháztartáson kívülre nyújtott támogatásokról
- **9/2014.(VII.15.)** önkormányzati rendelet a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz gyűjtéséről, szállításáról és ártalmatlanításáról
- **11/2014.(IX.25.)** önkormányzati rendelet a közterületek elnevezéséről, elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám megállapítás szabályairól
- **15/2014.(XI.28.)** önkormányzati rendelet a talajterhelési díjról
- **16/2014.(XI.28.)** önkormányzati rendelet az idegenforgalmi adóról
- **17/2014.(XI.28.)** önkormányzati rendelet a helyi iparüzési adóról
- **18/2014.(XI.28.)** önkormányzati rendelet a magánszemély kommunális adójáról
- **6/2015.(II.27.)** önkormányzati rendelet a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról
- **7/2015.(II.27.)** önkormányzati rendelet a Dunaföldvár Város Önkormányzatának jelképeiről, kitüntetéseiről, elismerő címeiről és a településnév használatáról
- **9/2015.(II.27.)** önkormányzati rendelet a települési támogatásról, a köztemetésről és a lakáscélú önkormányzati helyi támogatásról
- **10/2015.(II.27.)** önkormányzati rendelet a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, az intézményi térítési díjakról
- **12/2015.(II.27.)** önkormányzati rendelet a lakások és helyiségek bérletének és elidegenítésének szabályairól
- **8/2016.(VI.06.)** önkormányzati rendelet a dunaföldvári egészségügyi alapellátások körzeteiről
- **13/2016.(VI.29.)** önkormányzati rendelete a hulladékgazdálkodásról
- **14/2016.(VI.29.)** önkormányzati rendelete a köztisztaság fenntartásáról, az avar és kerti hulladék égetéséről
- **11/2017.(IV.03.)** önkormányzati rendelet a Partnerség rendjének szabályairól
- **13/2017.(V.29.)** önkormányzati rendelet a hivatali helyiségen, valamint hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés engedélyezésének szabályairól, és a többlétszolgáltatás ellentételezéseként az önkormányzat, valamint az anyakönyvvezető és a közreműködő részére fizetendő díjak mértékéről
- **19/2017.(XII.15.)** önkormányzati rendelet a településkép védelméről, a településképi bírságról és az önkormányzati ösztönző támogatási rendszerről
- **1/2018.(III.08.)** önkormányzati rendelet az Önkormányzat 2018. évi költségvetéséről
- **8/2018.(V.25.)** önkormányzati rendelet az Önkormányzat 2017. évi zárszámadásáról
- **10/2018.(VII.04.)** önkormányzati rendelet a közművelődésről

3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

2014-ben a magyarországi népesség 16,6%-a, 1,6 – 1,7 millió ember élt jövedelmi szegénységben, háztartásuk ekvivalens nettó jövedelme nem haladta meg a havi 78 ezer forintot. E tekintetben 2012 és 2014 között nem történt jelentős, statisztikailag is szignifikáns változás. Változás, hogy 2012 és 2014 között jelentősen megemelkedett a szegénység előfordulásának valószínűsége a sokgyermekes családok, a 65 év felettiek, az egykeresős családok, valamint a női háztartásfővel élők körében. Ezzel szemben csökkent az olyan gyerekes háztartások szegénysége, amelyekben a szülőkön kívül más felnőtt (is) él, továbbá az egy gyermekes felnőtt párok alkotta háztartásokban élők, a gyermekek és fiatalok, valamint romák szegénysége is. / Forrás TÁRKI monitor 2015. /

Miközben a szegénység kiterjedtsége – a 2007-2012 közötti időszakban megfigyelt növekedést követően – változatlan maradt, annak mélysége 26%-ról 23%-ra csökkent az elmúlt két év folyamán. /A szegénység mélységét a szegénységből való kikerüléshez szükséges erőfeszítés nagyságát mutató szegénységi réssel jellemezzük, A mélyszegénység több dimenziós folyamat, amely megmutatkozik többek között az alacsony iskolai végzettségben, alacsony foglalkoztatottságban és súlyos megélhetési zavarokban. Ez kihat a lakhatásra, a táplálkozási és egészségi állapotra, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Alacsonyabb körökben a születéskor várható időtartam.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegény háztartásokra jellemző, hogy többsége deficitese, tehát bevételeik nem fedezik kiadásaikat, állandó adósságcspadában vannak, a legkisebb nem várt kiadás katasztrofális következménnyel járhat. Noha a szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, iskolai, képzettségbeli, munkaerő piaci deficit. Mértékéről legközvetlenebbül, a jövedelmi viszonyok vizsgálataiból kaphatunk képet. 2012 és 2014 között Magyarországon csökkentek a jövedelmi egyenlőtlenségek. Az egy főre jutó jövedelmek legfelső és legalsó jövedelmi deciliseinek aránya 9,0-ról 8,1-re csökkent. / Forrás TÁRKI monitor 2015/

3.1.1. számú táblázat Dunaföldvár egy főre jutó jövedelem alakulása

Év	Lakónépesség	1 főre jutó összjövedelem
2008	9 300	630 853
2009	9 100	598 650
2010	8 983	627 867
2011	8 983	523 926
2013	8646	688 785
2014	8593	741 208
2015	8501	795 570
2016	8512	886 232

Forrás: TEIR adatbázis

A táblázat adatai elemezve azt a következtetést vonhatjuk le, hogy főre jutó jövedelem évről évre nő.

A jövedelmek összetételének változását tekintve azt látjuk, hogy foglalkoztatottak háztartásaiban a munkajövedelmek aránya nőtt, a nem foglalkoztatottak háztartásaiban pedig a társadalmi jövedelmeké emelkedett. A nettó jövedelmek abszolút értékben vett jelentős növekedése megjelent a legalsó deciliseknél is, de nem elsősorban a szociális jövedelmek, hanem a foglalkoztatottság-bővüléshez kapcsolódva a piaci jövedelmek (ide értve a közmunkából származó jövedelmeket is) részarányának növekedése révén.

3. 2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A szegénység egyik kiemelt oka a munkanélküliség. A szegény családok 60%-ra jellemző, hogy inaktív illetve az alacsony munkaintenzitású. . amíg a munkaintenzitás tekintetében 2012-ig csak az alacsony és a nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők szegénységi kockázata volt átlagon felüli, addig 2014-re már az átlagos munkaintenzitású háztartások tagjai is jelentősen veszélyeztetetté váltak. Mindeközben a magasabb munkaintenzitású háztartások tagjai körében a szegénységi ráta átlag alatti (3-6%).

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya:

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2013	2986	3051	6037	202	6.77%	134	4.4%	336	5.5%
2014	2969	3028	5997	198	6.67%	141	4.6%	339	5.6%
2015	2904	3005	5909	172	5.94%	120	3.9%	292	4.9%
2016	2897	2980	5877	168	5.82%	123	4.1%	291	4.9%

Forrás: TEIR

A táblázat adatait elemezve látható, hogy a nyilvántartott munkanélküliek száma alapján a regisztrált álláskeresők között a nők száma magasabb értékeket mutat a férfiakhoz viszonyítva. Elmondható, hogy a vizsgált időszakban a munkanélküliek száma fokozatosan csökken, így a munkanélküliségi ráta is mérséklődött, ami Dunaföldvár gazdasági fejlődésének köszönhető.

A háztartásfő gazdasági aktivitása mellett az iskolai végzettsége jelent szegénységi kockázatot. Az inaktív emberek között nagy arányban fordul elő alacsony iskolai végzettségű. Azok közül, akik az általános iskolát vagy azt sem végezték el, többen élnek szegénységben, mint akik szakképzettséggel illetve diplomával rendelkeznek.

3.2.2. Regisztrált munkanélküliek száma életkor szerinti megoszlásban (negyedéves átlag):

év	20 év alatti (fő)	20-24 év közötti (fő)	25-29 év közötti (fő)	30-34 év közötti (fő)	35-39 év közötti (fő)	40-44 év közötti (fő)	45-49 év közötti (fő)	50-54 év közötti (fő)	55-59 év közötti (fő)	59 év feletti (fő)
2012	4,75	46	45,5	33	60,2	42,2	45,2	53,7	36,7	4
2013	5	43	33,5	29	40,5	46,2	44,2	42,5	43,5	9,7
2014	7	38	29,5	27	49	40	41,2	50,2	43,7	13,5
2015	5,5	26,5	50,5	25,5	39,7	44,7	36	36,2	37	21,2
2016	5,5	32,7	20,5	25,7	37,7	44	33,2	38,5	34	20
2017	3	24,7	16,5	13,5	27,2	33,7	29,2	21,7	22	17,7

3.2.3. Álláskeresői segélyben részesülők:

év	álláskeresői segélyben részesülők száma (fő –negyedéves)
2013	9
2014	9,5
2015	11
2016	10,7
2017	7,5

3.2.4. Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek:

év	Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma (fő –negyedéves)
2013	31,7
2014	39,7
2015	18
2016	24,7
2017	20

3.2.5. Regisztrált munkanélküliek:

év	Regisztrált munkanélküliek száma (fő –negyedéves)
2013	337,5
2014	330,7
2015	292,5
2016	289
2017	237,7

3.2.6. 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek:

év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma (fő –negyedéves)
2013	27
2014	27,3
2015	36
2016	39,4
2017	39,7

A 3.2.2-3.2.6. táblázat adatai alapján összességében elmondható, hogy Dunaföldváron is jellemző tendencia a munkanélküliek lassú csökkenése. A Kormány közfoglalkoztatási, valamint a Képzési közfoglalkoztatásnak köszönhetően megfigyelhető a korábban munkanélküli lakosság munkaerő piaci integrációja.

3.3. Általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma

3.3.1. számú táblázat – Általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	7544	3967	3577	0			7544	100,0%	3967	100,0%	3577	100,0%
2011	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.			n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIr (nincs frissebb adat)

3.3.2. számú táblázat – Általános iskolában tanulók száma

év	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma
	fő	fő	fő	fő
2010	335	318	653	342
2011	328	302	630	351
2012	307	315	622	344
2013	300	311	611	361
2014	316	276	592	346
2015	312	270	582	337
2016	304	255	559	330

3.3.3. számú táblázat - Nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskereső száma összesen	A nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő		fő	%	fő	%
2008	317	36	11,4%	86	27,1%	195	61,5%
2009	421	23	5,5%	114	27,1%	284	67,5%
2010	343	11	3,2%	100	29,2%	232	67,6%
2011	390	26	6,7%	119	30,5%	245	62,8%
2013	339	25.75	7.6%	100.5	29.64%	212.75	62.75%
2014	334,75	24.05	7.2%	111.5	33.3%	198.75	59.37%
2015	292.5	29	9.9%	107.25	36.6%	156.25	53.41%

2016	291.75	27.25	9.34%	112.75	38.61%	151.75	52%
------	--------	-------	-------	--------	--------	--------	-----

Forrás: TEIR

3.4. Felnőttoktatásban résztvevők száma

3.4.1. számú táblázat – Felnőttoktatásban résztvevők száma

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők	szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők	gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők
	fő	fő	fő	fő	fő	fő
2009	nincs adat	nincs adat	5	1	2	2
2010	nincs adat	nincs adat	22	15	5	2
2011	nincs adat	nincs adat	11	9	1	1
2013	nincs adat	nincs adat	34	n.a.	n.a.	n.a.
2014	nincs adat	nincs adat	50	n.a.	n.a.	n.a.
2015	nincs adat	nincs adat	33	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Teir

Az adatokat elemezve azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a munkanélküliek végzettsége főleg 8 általános, illetve nem piacképes végzettséggel rendelkeznek, mivel a felnőttoktatásban résztvevők, főleg a szakképzés megszerzését részesítik előnyben.

Az iskolázottság, és a gazdasági aktivitás mellett jelentős eltéréseket figyelhetünk meg a családok között, ha az inaktív háztartásfő etnikai hovatartozása roma, az átlagosnál magasabb a szegénységi kockázata. A roma lakosság számát illetően nem állnak rendelkezésre pontos, megbízható és részletes adatok.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többször alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális. A gyermekeinek a hátrányai még sokkal súlyosabbak, mint hasonló társadalmi helyzetű nem roma társaiké. A legalsó jövedelmi decilisbe tartozó háztartások több mint 50 százaléka roma, ugyanakkor itt is jelezni kell, a mélyszegénység nem kizárólag a romákat érinti. Itt is igaz az a megállapítás, hogy a foglalkoztatottsági problémák döntően hatnak a roma családok jövedelmi viszonyaira. Városunknak a roma lakosság számát illetően nem állnak rendelkezésre pontos, megbízható és részletes adatok.

A háztartástípus szerint a szegénység kockázata függ a házastársak életkorától, pl. idős párok alacsony szegénységi kockázatot jelentenek, mint a hasonló korú egyedül élő idősök. Ma a szegénység kockázata leginkább a gyermekes családokat érinti, a relatív jövedelmi szegénységi ráta a gyermeknépesség körében 25 % (Eurostat 2015) főleg, ha a családból hiányzik az egyik szülő. A

rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő száma a 0-17 éves korú állandó korú lakosra vetített száma Dunaföldváron 2016-ban 21%-os volt / TEIR adatbázis/, ami az előző időhöz képest nem változott. A relatív jövedelmi szegénységi ráta a gyermeknépesség körében 25 % (Eurostat 2015)

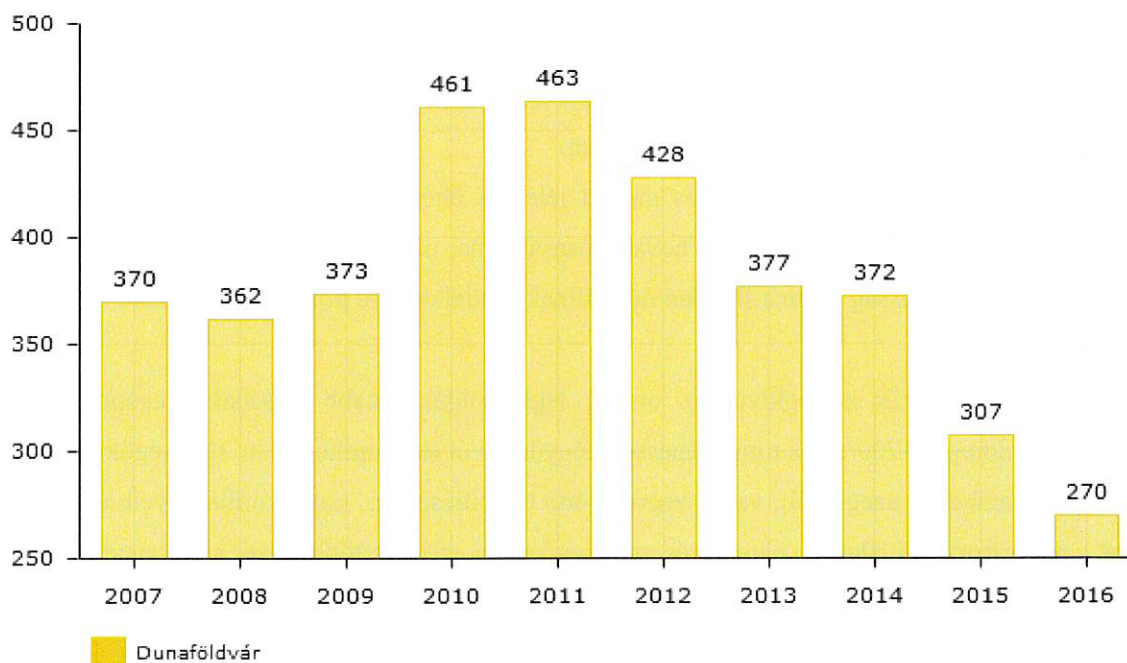
3.5. Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma

3.5.1. számú táblázat – Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma (átlag fő)
2008	362
2009	373
2010	461
2011	453
2014	376.5
2015	371.5
2016	307
2017	270

Forrás : TEIR

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

A rendszeres gyermekvédelmi támogatás célzott a család jövedelmétől függ. A táblázat adataiból látható, hogy az igénybe vevők száma tartós csökkenést mutat, de százalékos aránya nem változott. Összefoglalva tehát megállapíthatjuk, hogy magas a szegénység kockázata, ha a háztartásfő alacsony iskolai végzettségű, inaktív és roma származású, illetve ha a családban gyermekek is fordulnak elő, és ha a családból hiányzik az egyik szülő. Településünkre is igaz, hogy helyzetük súlyosabbá vált, nagyobb erőfeszítése van szükségük a szegénységből való kikerülésre, mint korábban. Magyarországon 2014-ben a legmagasabb szegénységi rátákat a három- és többgyermekes családok körében (50%), a gyermeküket egyedül nevelők (31%), az olyan gyerekes háztartásokban, ahol a

szülőkhöz kívül más felnőtt (is) élők (20%), valamint az egyszemélyes háztartások körében tapasztaltuk (életkortól függően: 24% ill. 18%). Ezzel szemben a gyermektelen háztartások szegénységi rátája átlag alatti: a gyermeket nem nevelő párok körében 9%, a gyermeket nem nevelő nem egyfős és nem is párok alkotta háztartásban élőké 13%.

3.6. Telepek, szegregátumok

Szegregátumok azok a területek, ahol az aktív korú népességben belül az iskolai végzettség tekintetében legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és a rendszeres jövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50 %. Dunaföldváron már nem létezik ilyen telep - korábban volt (Vágóhíd utca) –, de a korábbi években sikerült az itt lakóknak máshova költözni (állami és önkormányzati segítséggel).

Ezen a telepek jórészt az alacsony státuszú roma népesség koncentráltan volt jelen.

A roma népesség szám nem ismert (2001. évi népszámlálási adatok alapján 196 fő), mert sok roma származású nem vallja magát annak a népszámlálás során. A városban a népességben belül nő a romák aránya, a lakosságon belüli arányukról csak becsült adatok állnak rendelkezésre. A városban szétszóródva élnek, nagy tömegben nem találhatók meg egy-egy településrészen.

De megfigyelhető, ha egy roma család megvásárol egy ingatlant, a rokonság igyekszik a közelébe – ugyanabba az utcába, vagy településrészbe – költözni. Így elképzelhető, hogy újabb szegregált terület jön létre az önkormányzat erőfeszítései ellenére.

Dunaföldváron van Roma Kisebbségi Önkormányzat, de a közéletbe nem kapcsolódnak be intenzíven. Dunaföldváron etnikai szegregáció nem érzékelhető.

3.7. Következtetése: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Összességében a célcsoport elemzési adatairól elmondható, hogy a kiinduló probléma az aluliskolázottság, valamint az így generálódott munkanélküliség. A mélyszegénységben élők nehezen törnek ki megszokott életvitelükből, s gyermekeik fejlődésére is rossz hatással van az életritmusuk. Az így szocializálódott gyermekeknek nincs pozitív jövőképe, az oktatást nehezen fogadják be, különös figyelmet kell rájuk nevelésük során fordítani. A mélyszegénység generálja az adósságproblémákat, mely mélyíti az egyébként is kilátástalannak tűnő helyzetüket.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliség, az így kialakuló adósságcsapda és pénzgazdálkodási hiányosságok csökkentése.	Munkanélküliek munkaerő piaci integrációjának elősegítése. Életviteli tanácsadások, foglalkoztatást elősegítő képzések indítása.
Közfoglalkoztatásban részt vevők számának növelése.	Magas a képzetlen, tartósan munkanélküliek száma. A foglalkoztatásba integrálásukkal cél a szegénység ciklikus megszakítása. Csökken a gyermekek és családjának szegénységi aránya,

	javul a gyermekek továbbtanulási aránya, csökken a kirekesztődés, a szegregáció és devianciák kialakulása. A gyermekek jövőképe is tisztul az által, hogy szülei foglalkoztatásban vannak.
Az alacsony iskolázottsággal rendelkező és munkanélküli lakosság egészségügyi állapotának javítása.	Cél ezen emberek egészségi állapotának javítása, az ellátórendszerhez való hozzáférés javítása, szűrővizsgálatokon való részvétel növelése. A csecsemő, gyermek és ifjúság egészségének fejlesztése. A népegészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel ösztönzése.

4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

Egy településen az alap- és középfokú oktatás megléte az itt élő gyermekek fejlődéséhez, jövőjének alakulásához és a város népességmegtartó erejéhez is hozzájárul. Város vezetése felismerte ezt, az oktatás prioritást kapott, és jelenleg is kap a döntéseknél. A társadalmi mobilitást egyik fő tényezője, hogy az oktatáshoz minden városban élő gyermek kötelező jelleggel hozzájusson.

2008. július 1-én megalakult a Dunaföldvár, Bölske, Madocsa Mikrotérségi Közoktatási Intézményfenntartó Társulás. A három település óvodáit, általános iskoláit, gimnáziumot, szakiskolát és a bölcsődét egy többcélú közoktatási intézménybe szervezték 2012. december 31-ig.

2013. január 1-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vette át az iskolákat (meghagyva a társulási formát – korábbi pályázat miatt), a három önkormányzat a társulást átalakította.

Az átalakított Dunaföldvár, Bölske, Madocsa Mikrotérségi Köznevelési Intézményfenntartó Társulás feladata az óvodai nevelés, az intézményi étkeztetés és az iskolák működtetése lett.

Az önkormányzat jól felszerelt, korszerű iskolaépületeket, magasan képzett pedagóguslétszámot adott át az új fenntartónak.

2017. július 30. napjával a Dunaföldvár, Bölske, Madocsa Mikrotérségi Köznevelési Intézményfenntartó Társulás a résztvevő önkormányzatok közös döntése alapján megszűnt. Az bölcsődei és óvodai nevelést mindhárom település 2017. július 31. napjával önállóan látja el. Dunaföldvár Város Önkormányzata a bölcsődei ellátás és óvodai nevelés megvalósítására létrehozta a Dunaföldvári Eszterlánc Óvoda, Bölcsőde és Konyha intézményt.

Általános és a középiskolai feladatellátási helyek Dunaföldváron:

1. Dunaföldvári Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gimnázium Beszédes József Általános Iskolai Tagintézmény telephelyei:
 - 7020 Dunaföldvár, Püspök utca 1.
 - 7020 Dunaföldvár, Kossuth Lajos utca 17-23/A.
2. Dunaföldvári Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gimnázium Magyar László Gimnázium tagintézmény telephelyei:
 - 7020 Dunaföldvár, Templom utca 5.
3. Szekszárdi Szakképzési Centrum Magyar László Szakképző Iskolája telephelye:
 - 7020 Dunaföldvár, Templom u. 9.

4.1. Gyermekek és tanulók létszáma

4.1.1. számú táblázat – Általános iskolák adatai

általános iskolai	általános iskolai osztályok száma (gyógypedagógiai feladatellátási	általános iskolai feladatellátási	8. évfolyamot eredményesen
-------------------	--	-----------------------------------	----------------------------

	osztályok száma (db)	oktatással együtt) (db)	helyek száma db	befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban (fő)
2012		29	2	91
2013	29	29	4	95
2014	26	26	3	94
2015	26	26	3	98
2016	26	26	3	87

Forrás: TEIR

4.1.2. Óvodai feladatellátási helyek (2018. szeptember 1-től):

Dunaföldvári Eszterlánc Óvoda, Bölcsőde és Konyha Intézmény feladatellátási helyei Dunaföldváron:

- 7020 Dunaföldvár, Jókai utca 7. (óvodai nevelés)
- 7020 Dunaföldvár, Iskola utca 7. (óvodai nevelés)
- 7020 Dunaföldvár, József tér 8. (óvodai nevelés)
- 7020 Dunaföldvár, Kossuth Lajos utca 4. (óvodai nevelés)
- 7020 Dunaföldvár, Kossuth Lajos utca 17-23/B (bölcsődei nevelés)

4.1.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek-csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	281	13	340	4	312	-
2009	284	13	340	4	302	-
2010	287	13	340	4	315	-
2011	283	13	340	4	297	-
2012	291	12	340	5	311	-
2013	273	11	310	4	277	-
2014	263	11	310	4	254	-
2015	245	11	310	4	238	-
2016	262	11	310	4	251	-
2017	269	11	310	4	257	-
2018	289	11	290	4	284	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.1.4. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	52	10	36
2009	1	50	20	42

2010	1	47	27	48
2011	1	46	19	48
2012	1	26	12	28
2013	1	45	-	28
2014	1	49	-	28
2015	1	44	-	28
2016	1	46	1	28
2017	1	43	1	28

Forrás: helyi adatgyűjtés

A települések lakosságszámának csökkenésével a gyermeklétszám csökkenése is megfigyelhető. A 2009-es októberi statisztikai adatokat a 2013-es évvel összevetve az iskolákban oktatott gyermekek száma 121-gyel kevesebb. Ez a következőképpen jelentkezik a tagintézményeknél:

Beszédes József Tagintézménybe.: 618 gyermek iratkozott be, ez 72 – vel kevesebb, mint 2009-ben. A Magyar László Gimnázium és Szakiskola Tagintézmény 462 beiratott tanulója 2013-ben 48-al kevesebb, mint a 2009-ben beiratkozott tanulók létszáma.

Az óvodás korú gyermekek esetében 25 gyermekkel kevesebb gyermek van, mint 4 évvel korábban.

A fenti táblázatok alapján megállapítható, hogy a bölcsődei, óvodai, általános iskolai, gyógypedagógiai, gimnáziumi és a szakiskolai létszámok folyamatosan csökkennek. A 3H gyermekek arány lényegesen nem változott, de a 2H adatok számának emelkedése mutatja, hogy a szegénységben élők aránya növekszik. A 0-17 éves közötti népesség száma 1586 fő 2012-ben, ebből 386 fő rendszeres gyermekvédelmi támogatást kap, ami 24, 37 %. Ezek a tanulók az intézményben ingyen vagy kedvezményesen étkeznek. A lakosságszám csökkenésből, valamint a kitolódó gyermekvállalásból adódóan a 3-6 éves gyermekek száma is folyamatosan csökken. Megfigyelhető, hogy 2011-ig 13 óvodai csoport működött, napjainkban pedig csak 11 csoportot töltenek fel az óvodás korú gyermekek. Az óvodáskorú gyermekek száma arányos a rendelkezésre álló óvodai férőhelyekkel. A fent részletezett számokból is látszik, hogy a fenntartó minden évben nagy hangsúlyt fektet arra, hogy elegendő helyet biztosítson az óvodás gyermekek számára. Ennek érdekében 2018. szeptemberétől egy új óvodaszárnyat is felújított a megfelelő számú férőhely biztosítása érdekében. Célunk, hogy elősegítsük az édesanyák, különös tekintettel a gyermeküket egyedül nevelő édesanyák munkaerő piaci reintegrációját.

4.2. A gyermekvédelem rendszere

4.2.1. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	382	15	0	0	30
2009	422	21	0	0	59
2010	449	26	0	0	49

2011	459	23	0	0	15
2012	386	19	0	0	11
2013	376	17	0	0	30
2014	371	16	0	0	38
2015	307	13	0	0	48
2016	270	12	0	0	55
2017	224	9	0	0	52

Forrás: 2016s: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) alapján a hátrányos helyzetű gyermekek az alábbi ellátásokat vehetik igénybe:

<u>Pénzbeli ellátások:</u>	<u>Személyes gondoskodás</u>	<u>A gyermekvédelmi gondoskodás</u>
(Lehetnek pénzben vagy természetbeni ellátások)	<u>keretében tartozó ellátások:</u>	<u>keretében tartozó hatósági intézkedések:</u>
• rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény • ingyenes szünidei gyermekétkeztetés • ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés • rendszeres települési támogatás- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás • a gyermektartásdíj megelőlegezése • otthonteremtési támogatás • kiegészítő gyermekvédelmi támogatás (gyám: nagyszülő esetében)	Gyermekjóléti alapellátás: • a gyermekjóléti szolgáltatás • a gyermekek napközbeni ellátása • a gyermekek átmeneti gondozása Gyermekvédelmi szakellátás: • az otthont nyújtó ellátás • utógondozói ellátás • a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás	• védelembe vétel • megelőző pártfogás elrendelése • családba fogadás, • az ideiglenes hatályú elhelyezés • nevelésbe vétel • az utógondozói ellátás elrendelése

A Gyvt. 17. § meghatározza, hogy a gyermekvédelmi rendszerben ki-milyen hatás- és feladatkörrel rendelkezik. A rendszerben részt vevő személyek, szolgálatok, intézmények és hatóságok a gyermek

csalásban történő nevelésének érdekében, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni.

A település önkormányzat feladata a gyermekjóléti szolgálat működtetése. Az iskola a család- és gyermekjóléti szolgálattal a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek iskolai pályafutásának figyelemmel kísérése érdekében napi- heti kapcsolatban vannak egymással.

A család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységnek része még:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- előkészíti a védelembe vett gyermek gondozási-nevelési tervét,
- szervezi a helyettes szülői hálózatot,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésére környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését.

4.2.3. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (szeptember 30-án rendelkezésre álló adatok)

	Védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	4	360
2014	4	346
2015	4	339
2016	4	335
2017	4	339
2018	4	354

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.2.4. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt házi orvosi paxis/ok száma	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Házi gyermekorvosok száma	Felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma
2012	0	2	2	2
2013	0	2	2	2
2014	0	2	2	2
2015	0	2	2	2
2016	0	2	2	2
2017	0	2	2	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés – nincs frissebb adat

A védőnők és az orvosok rendszeresen végeznek szűrő vizsgálatokat az intézményeknél. A gyermekek születésüktől fogva rendszeres orvosi és védőnői ellátásban részesülnek. A védőnők a gyermekek

születése után a kezdeti időszakban meglátogatják a családokat, probléma esetén jeleznek a járási gyámhivatalnak, és a család- és gyermekjóléti szolgálat felé.

4.2.5. Védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	48	73
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	15	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3. Az SNI tanulók nevelése, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a köznevelési intézményekben

A tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott gyermekek nevelését-oktatását integráltan, az egészséges gyermekekkel együtt látják el pedagógusok. Az oktatás területén egyre magasabb a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók száma.

Az SNI tanulók nagy része átlagnál nehezebb körülmények között él, a különböző környezeti tényezők gátolják az adottságaikhoz mért fejlődésüket.

Az SNI gyereket nevelő családokra jellemző:

1. Családi körülmények:

- A család szociális helyzetéből fakadó rossz lakáskörülmények, sivár igénytelen otthoni környezet.
- A tagozatra járó tanulók családjainál magas a gyermekek létszám: három vagy több gyermek.
- Az egy főre jutó alacsony jövedelem: a minimálbér, vagy alatti.
- Alacsony fogyasztási szint, szükséglet-kielégítéseik korlátozottak.
- Munkanélküliség.
- A család kulturális helyzete: - A szülők alacsony iskolázottsága.
 - A szülők nem olvasnak, nem járnak színházba, múzeumba stb.
 - A család együttes élményének hiánya.

- A gyerekek más településről járnak be.
- A szülői törődés hiánya: elhanyagoló nevelés, gondozás.
- A családokban a devianciák halmozottan fordulnak elő: alkohol, brutalitás, bűncselekmény.
- Tanulási, taníttatási attitűd hiánya a családban.
- Csonka családok: elvált, vagy valamilyen okból gyermeket egyedül nevelő szülő.
- A tanulók testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő vagy gondozó környezet nem biztosítja.
- Roma kisebbség eltérő szokás, életvitel és magatartás mintái.

2. Iskolai ártalmak:

- Az integráció nem minden esetben megfelelő a tanulásban akadályozott kisgyerek számára. Napjainkban ez a kellően át nem gondolt integráció.
- Iskolaváltásból adódó nehézségek.
- A pedagógus személyiségéből fakadó problémák.
- Nem megfelelő módszerek.

3. Biológiai okok:

- Az SNI tanulók szülei is korábban hasonló iskolatípusba jártak.
- Öröklött képességek.
- Betegség, vagy egyéb egészséget károsító tényezők.

4.3.1. számú táblázat – hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a köznevelési intézményekben (október 1. állapot szerint)

Év	hátrányos helyzetű tanulók száma (fő)	halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma (fő)
2014	óvodás és bölcsődés korú gyermek: 18 fő	óvodás és bölcsődés korú gyermek: 5 fő
	általános iskolás korú gyermek: 42 fő	általános iskolás korú gyermek: 35 fő
	középiskolás korú gyermek: 25 fő	középiskolás korú gyermek: 25 fő
2015	óvodás és bölcsődés korú gyermek: 16 fő	óvodás és bölcsődés korú gyermek: 7 fő
	általános iskolás korú gyermek: 56 fő	általános iskolás korú gyermek: 46 fő
	középiskolás korú gyermek: 17 fő	középiskolás korú gyermek: 16 fő
2016	óvodás és bölcsődés korú gyermek: 20 fő	óvodás és bölcsődés korú gyermek: 6 fő
	általános iskolás korú gyermek: 37 fő	általános iskolás korú gyermek: 22 fő
	középiskolás korú gyermek: 8 fő	középiskolás korú gyermek: 7 fő
2017	óvodás és bölcsődés korú gyermek: 18 fő	óvodás és bölcsődés korú gyermek: 8 fő
	általános iskolás korú gyermek: 26 fő	általános iskolás korú gyermek: 31 fő

	középiskolás korú gyermek: 9 fő	középiskolás korú gyermek: 14 fő
2018	óvodás és bölcsődés korú gyermek: 20 fő	óvodás és bölcsődés korú gyermek: 11 fő
	általános iskolás korú gyermek: 31 fő	általános iskolás korú gyermek: 22 fő
	középiskolás korú gyermek: 10 fő	középiskolás korú gyermek: 4 fő

Forrás: Önkormányzati adatok

Az esélyegyenlőség előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő bánásmód, az egyenlő hozzáférés biztosításán túl azoknak a támogató mechanizmusoknak a megléte, amelyek csökkentik az eleve hátrányban levő gyermekek hiányosságait, javítják az iskolai sikerességet, előmozdítják a beilleszkedést. Az iskolarendszerben még meglevő szegregáció elemei, és bizonyos szelekciós mechanizmusok korlátozzák az egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz, ezzel tovább mélyítik a társadalmi különbségeket.

A dunaföldvári oktatási intézmények befogadóak, nem folytatnak szegregált oktatásszervezési gyakorlatot. **A településen biztosított a 3. életévet betöltött kisgyermek számára az óvodai férőhely, el kell érni, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek az óvodában, a szülő ne vigye őket haza ebéd után.**

Akkor lehet az intézményben folyó oktató és nevelő munka eredményes, ha adottak a személyi és tárgyi feltételek, ami hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók elsajátítsák az alapvető - a társadalmi beilleszkedéshez és boldoguláshoz szükséges - készségeket, képességeket és ismereteket. Ennek feltétele, hogy az egyenlő hozzáféréseken túl olyan plusz segítséget kapjanak, amivel a társadalmi hátrány a minimálisra csökkenthető.

Az iskolák által biztosított délutáni foglalkozások, szakkörök lehetőséget adnak mind a tehetség gondozására, mind a fizikai erőnlét növelésére, a testmozgás gyakorlására, mind a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésére. Az alsó tagozaton mindhárom településen megoldott a délutáni felügyelet és tanulás a szabad foglalkozásokkal együtt vagy napközi, vagy iskolaotthonos formában elsősorban a kisiskolások tekintetében.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Tanodai foglalkoztatás keretében napközi formájában igyekszik a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek fejlesztését biztosítani.

4. 4. Az oktatási esélyegyenlőség érvényesülésének egyéb szempontjai

Szempontok:

- **A közszolgáltatások elérhetősége:**

Gyógypedagógiai tanácsadás / vizsgálat

Tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység

Korai fejlesztés, gondozás

Fejlesztő felkészítés

Nevelési tanácsadás

Logopédiai ellátás

Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás, vizsgálat

Gyógytestnevelés

A felsorolt szolgáltatások közül a korai fejlesztés utazó gyógypedagógus, illetve a bölcsődei ellátás keretében megoldott a településeken. Néhány szakszolgáltatás igénybevételéhez Paksra kell utazni. Sok esetben időpont egyeztetéssel lehet csak igénybe venni a szolgáltatásokat, ami feltételez bizonyos várakozási időt. A kisebb települések illetve nem paksi gyermekek a megközelítés miatt hátrányban vannak. A szülőknek az utaztatás költségét meg kell előlegezniük - amit majd később visszaigényelhetnek az egészségbiztosítási pénztártól, emiatt több esetben kellett újabb időpontot megjelölni a szolgáltatónak.

- **Gyermekjóléti alapellátások**

Dunaföldvár gyermekjóléti szolgáltatását a Dunaföldvár Család,- és Gyermekjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ látja el. A gyermekjóléti szolgálat három családgondozóval dolgozik Dunaföldváron. A Dunaföldváron működő bölcsőde és óvoda – sajátos nevelési igényű kisgyermeket is ellát - gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens gondozónőkkel.

- **Köznevelési intézményi feladatok**

Az óvodai nevelés területén maradt az önkormányzat a fenntartó, így az együttműködést a többi köznevelési feladattal összhangban - korábbi intézmények mellett - a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal kell eredményesen kialakítani:

- **A településeken biztosítottak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek** óvodáztatásának és iskoláztatásának feltételei.

Köszönhetően annak, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény értelmében, a gyermeknek, aki az adott év augusztus 31. napjáig betölti a 3. életévét napi 4 óra óvodai foglalkozáson kell, hogy részt vegyen. Hisszük, hogy főként a hátrányos helyzetű családok gyermekeire jó hatással van a korai kiszakadás, óvodai nevelés megkezdése. Ezzel is megelőzhető a gyermek korai lemorzsolódása.

- **A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók** aránya települések általános iskolái, telephelyei, osztályai, illetve tanulócsoportjai között kiegyenlített, azaz egymástól 25%-nál kevesebb 5 %-al tér el.
- **A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolán kívüli segítségét az erre a célra beadott pályázatok biztosítják.**

Ilyen ösztöndíj pályázati lehetőség a Bursa Hungarica Ösztöndíj is, melyhez minden évben csatlakozik Dunaföldvár Város Önkormányzata.

- **A 2H, a 3H tanulók az alapfokú művészeti nevelést térítésmentesen vehetik igénybe.**

- **Az oktatás feltételeinek biztosítása**

Az infrastrukturális feltételek, korszerű oktatástechnikai eszközök a településen biztosítottak. Az iskolákban rendelkezésre állnak a jól képzett szakemberek. Többen rendelkeznek két diplomával, a gyógypedagógiai és fejlesztőpedagógusi képesítés lehetőséget ad a sajátos nevelési igényű gyermekekkel történő hatékony foglalkozásra. Az iskolákban alkalmazzák a differenciált oktatást, az inkluzív pedagógiát, amit az oktatás megújításával összefüggő feladatként és programként vállaltak fel.

Az óvodaépületek folyamatos korszerűsítése, felújítása, az óvoda udvarok megfelelő kültéri játékokkal való felszerelése.

Az óvodapedagógusok képzésének elősegítése.

- **Kapcsolat a társadalmi és szakmai szervezetekkel, szereplőkkel**

Az intézmények a következő partnerekkel tartják a kapcsolatot, illetőleg működnek együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének érdekében:

- önkormányzatok szociális osztályának alkalmazottai,
- családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai,
- az egészségügyben dolgozó orvosok és védőnők,
- kulturális és közművelődési intézmények dolgozói,
- rendőrség,
- civil szervezetek, alapítványok, egyesületek.

4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A legfontosabb problématerületek:

- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek családjaival a folyamatos kapcsolattartás, családsegítés
- Védőnői, gyermekjóléti, orvosi javaslat alapján bölcsődei elhelyezése
- A gyermekek három évesen történő óvodáztatása, a nappali ellátás igénybevételének szorgalmazása,
- A hátrányos helyzetű tanulók óvodai (önkormányzati), iskolai felzárkóztatása (KLIK)
- Az ehhez szükséges pedagógiai kompetenciák fejlesztése,
- Ahol szükséges az óvodai infrastruktúra javítása.

Összességében elmondható, hogy a legszükségesebb feladat a „hátrányos helyzetű család gyermeke is hátrányos helyzetű lesz” körforgás megállítása. Fontos felkarolni a hátrányos helyzettel rendelkező

családok gyermekeit. Egyetlen kitörési lehetőségük a tanulás, és az így megszerzett munkahely és versenyképes jövedelem. Ennek érdekében a fiatalok számára pozitívabb jövőképet kell biztosítani. A Tanodai típusú oktatás megtervezi a gyermekek szabadidejét, megakadályozva az idő előtti lemorzsolódásukat.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségvédelem, egészségtudatos életvitelre ösztönzés.	Egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése az óvodákban, iskolákban.
Az SNI tanulók, valamint a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkentése.	Szükséges a pedagógusoknak azokat a technikákat elsajátítani, amivel ezek a gyermekek kezelhetők illetve sikeresen oktathatók, nevelhetők.
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek pozitívabb jövőkép biztosítása.	Tanoda típusú foglalkoztató programok biztosítása. Prevenációs, a szabadidő hasznos eltöltését, tanulást segítő eszközök, valamint programok biztosítása. Pályaválasztási programok szervezése, a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek továbbtanulásának segítése.

4.6. Közművelődés

A város kulturális életének fontos része a közművelődés, a hagyományok ápolása, művészeti kihasználása. Dumaföldvár város közművelődési lehetőségeit a Dunaföldvári Művelődési Központ és Könyvtár intézmény biztosítja, melynek része a Berze Nagy Ilona Városi Könyvtár, a Vármúzeum, a Fafaragó Galéria és az Ispánház.

A Fafaragó Galériában helyi népművészeti kiállítás látható. Az Ispánház, a könyvtár, a művelődési ház művészi alkotóknak termet bemutatkozási alkalmat.

A művelődési központ évről évre ismétlődő központi rendezvényekkel, fesztiválokkal, színházi előadásokkal, koncertekkel, táncelőadásokkal, kiállításokkal, táncelőadásokkal, gyermekprogramokkal várja a látogatókat.

A könyvtár a könyvkölcsönzés mellett informatikai/számítógépes tanulási lehetőségeket biztosít igény szerint.

Évente három nagy városi szintű nagyrendezvény van, a kisebb programok száma is 30 fölött van. Ezekkel próbálják kielégíteni a különböző rétegek igényeit. A művelődési központ ad helyett a civil szervezeteknek is.

A közművelődési intézmények, és az oktatásban résztvevő intézmények között nagyon jó az együttműködés.

4.6.1. számú táblázat – közművelődés

	Nyilvános könyvtárak száma	Nyilvános könyvtárak egységeinek száma	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2012	1	37620	1	2
2013	1	37899	1	3
2014	1	37292	1	3
2015	1	37517	1	3
2016	1	38624	1	3

4.7. Sport

A helyi önkormányzatok számára törvény írja elő a sporttal kapcsolatos kötelező feladatokat és illetékességi területükön a helyi gyermek és ifjúsági sport, az utánpótlás nevelése, a nők és a családok sportjának, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és fogyatékosok sportjának, valamint a tömeges részvétellel zajló sportrendezvények lebonyolításának támogatását.

A város sportfeladatainak ellátás érdekében sportlétesítményeket tart fenn, támogat, azokkal külön megállapodásban foglaltak alapján együttműködik.

Önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények:

- Városi Sportpálya (Előszállási út)
- Városi Tenisz pálya (Hősök tere)
- Sportcsarnok (Jókai utca)
- Városi Lőtér: (Homokerdő)

4.8. Civil szervezetek

Dunaföldváron jelenleg 28-30 civil szervezet tevékenykedik az élet legkülönbözőbb területein. Működik többek között három kulturális egyesület, sportegyesületek, mazsorett csoport, néptánc együttes, két kórus, nagycsaládos, idegenforgalmi, polgárőrség, önkéntes tűzoltóság, mozgáskorlátozottak szervezete, máltai szeretetszolgálat és vöröskereszt, cserkészlet, kertbarát, nyugdíjas, gazdakör, ipartestület stb.

A fenti szervezetek tagjainak összlétszáma megközelítőleg 1500 fő.

A civil szervezetek tevékenysége szerteágazó: ismeretterjesztő előadásokat, profiljukhoz kapcsolódó programokat, kirándulásokat, bálakat, kiállításokat rendeznek, részt vesznek a város közeleti eseményein, társadalmi munkákban stb. A helyi programjaik rendszerint ingyenesek vagy csekély térítés ellenében vehetőek igénybe.

A Máltai Szeretetszolgálat helyi csoportja nagyszabású karitatív tevékenységet folytat a helyi rászorulóknak javára, és az országos gyűjtésekben is részt vesz. Évente megrendezésre kerülő jótékonybáji bálja a város egyik legjelentősebb közéleti eseménye.

A helyi civil szervezetek saját választott területükkel foglalkoznak, lehetőséget teremtve arra, hogy az lakói érdeklődésüknek megfelelően bekapcsolódhatnak a város életébe.

A közművelődés, sport, a civil szervezetek, egyesületek részvétele a város társadalmi életében nélkülözhetetlen. Az önkormányzat éves szinten kiemelten támogatja ezen szervezetek működését.

Dunaföldvári Civil Szervezetek, Egyesületek
A Dunaföldvári Bölcsődét Támogató Alapítvány
Áldozunk Gyermekünk Tudásáért Alapítvány
Aztakeservit Értéktör Egyesület
Beszédes József Vízitúra Sportklub
Cantemus Kamarakórus Zenei Egyesület
Cserkészlet a Holnap Gyermekéért Egyesület
Dunaföldvár Kultúrájért Alapítvány
Dunaföldvárért Alapítvány
Dunaföldvárért Alapítvány
Dunaföldvári Annamária Egyesület
Dunaföldvári Football Club
Dunaföldvári Kajak – Kenu Egyesület
Dunaföldvári Lőfán Mazsorett Csoport
Dunaföldvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület
Dunaföldvári Ördögsekér Táncegyesület
Dunaföldvári Polgárőrség
Dunaföldvári Sárga - Pincésgödör Egyesület
Dunaföldvári Sporthorgászok Egyesülete
Dunaföldvári Városi Kézilabda Club
Dunaföldvári Vén Duna Egyesület
Dunaföldvári Vízi sportkör
Dunatúra - Dunaföldvári Túrázók Természetvédelmi és Idegenforgalmi Egyesülete
Együtt a Korszerű Oktatásért Alapítvány
Gyermekeink Jövőjéért Közalapítvány
Hagyományörző Íjászok Dunaföldvári Egylete
Holler UNFC
Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetsége
Levendula Művészeti Egyesület
Magyar Máltai Szeretetszolgálat – Dunaföldvár Sorstárs Támogató Szolgálat
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Magyar Vöröskereszt Dunaföldvári Szervezete
Part – Oldalak Kulturális Egylet
Sportért Kultúráért Egyesület
SUKOTHAI TEAM THAI BOX Egyesület
Tenisz Egyesület Dunaföldvár
Tolna Megyei Polgárőr Szervezetek Szövetsége
Vallum Íjász Egyesület

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Magyarországon a rendszerváltás okozta gazdasági és társadalmi változások még nem zárultak le. A strukturális változások, és a megváltozott értékrend és hozzáállás a munkaerőpiachoz, a nők és a családok életében sok ellentmondást szült. A korábbi rendszerben létrehozott, a nők munkavállalását befolyásoló struktúra, mint pl. a szociális ellátás némely eleme egyik pillanatról a másikra megszűnt.

A bekövetkezett változások nem egyenlő mértékben érintik a nőket és férfiakat. Az tény, hogy a nők választhatnak a többféle életforma közül, de ellentmondásokat okoz, ha a nők megpróbálják a különböző feladatok különböző elvárásait egymással összhangba hozni.

Az életpályák sokkal nyitottabbá váltak, tipikusan a következő alternatívák között választhatnak:

- kizárólag kereső tevékenység,
- kizárólag anyaság,
- munka – majd anyaság – munka,
- mindenből egy kevés egyidejűleg.

A munka és anyaság összehangolása nem könnyű feladat. Erre megoldás a részmunkaidős tevékenységek kiszélesítése, de a lehetőség egyben korlát is, mert fenntartja a nemspecifikus megosztottságot. Magyarországon ez nem elterjedt az alacsony bér és társadalmi presztízs miatt.

5.1. A női munkaerő helyzete a magyar munkaerőpiacon

A magyar munkaerő- piacot jellemző alacsony foglalkoztatási ráta erőteljes nemi különbségeket mutat, ami a két nem családban betöltött szerepeire vezethető vissza.

Munkaerőpiac állami szabályozása:

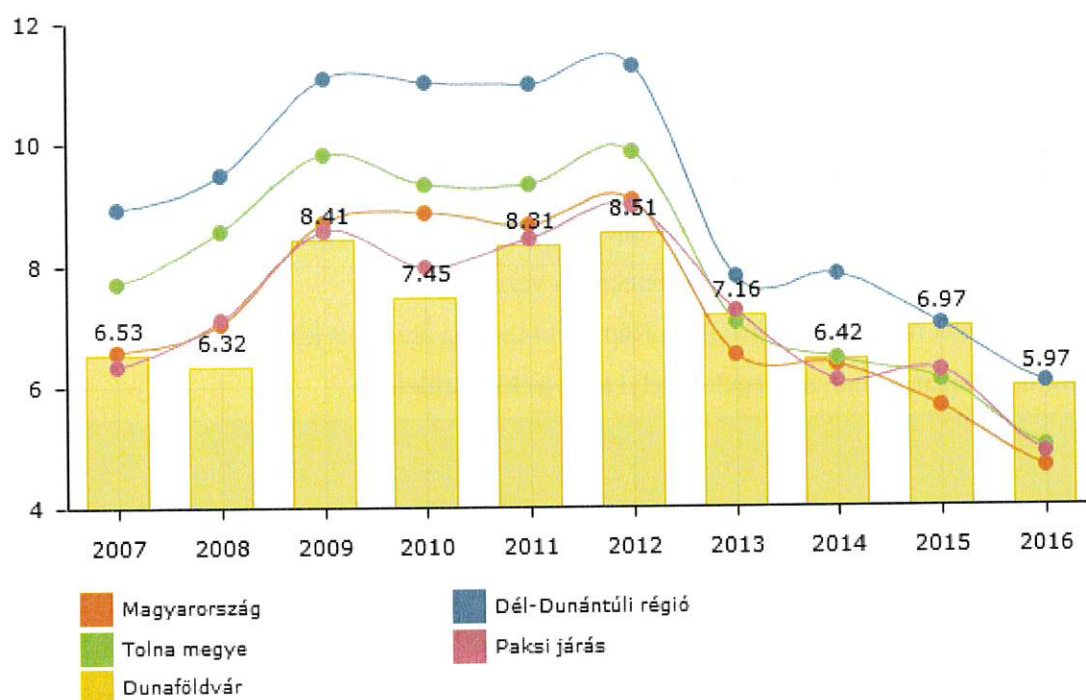
- a társadalmi erőforrások elosztása a nők különböző szociális rétegeihez tartozó nők cselekvési lehetőségeit befolyásolja,
- foglalkoztatási politika, család – és szociálpolitika eszközeivel:
- 3 éves szülési/gyermeknevelési szabadság,
- gyermekápolási támogatás (alacsony az összege, a férfi családfenntartótól való függést eredményez),
- az állami gyermekellátó rendszer színvonal és kiépítettsége,
- korábbi ideológiák (gyermekneveléshez kötődő hosszú munkamegszakítást társadalmi normaként közvetíti)
- a nők munka-erőpiaci reintegrációját és a rugalmas munkaformákat támogató állami ösztönzők hatása.

5.1.1. számú táblázat – nők munkaerő helyzete

	Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott állás kereső nők száma (negyedévek átlaga) (fő)	Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott állás kereső férfiak száma (negyedévek átlaga) (fő)	Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott állás kereső nők száma/állandó népességből 15-64 éves nők száma (negyedévek átlaga) (%)	Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott állás kereső férfiak száma/állandó népességből 15-64 éves férfiak száma (negyedévek átlaga) (%)
2012	216,5	152	7,2	4,9
2013	202,2	135,2	6,7	4,4
2014	198	141,2	6,6	4,6
2015	172,5	120	5,9	3,9
2016	168,5	123,2	5,8	4,1

Forrás: Teir

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir

A táblázat adataiból is jól látszik, mekkora különbségek fedezhetőek fel a férfi női álláskereső között. Sajnos napjainkban is bevett szokás, hogy egy munkaadó 2 kvalifikáltsággal rendelkező jelentkező közül a férfit választja ki a feladatra. Ezen jelenség társadalmi megszűnése jelenleg utópia. Ennek ellenére elmondható, hogy Dunaföldváron a gyermekellátó rendszer kiépítettsége megfelelő. A 3 évnél korábban munkába „visszaállók” nők gyermekük bölcsődei és óvodai férőhelye biztosított. A nyitva tartás is igény szerint lett kialakítva. Köszönhetően egy bölcsődei fejlesztési támogatásnak 2018. szeptemberétől 3 bölcsődei csoport áll rendelkezésre a Dunaföldvári gyermekek számára.

5.2. Nemi különbségek a foglalkoztatásban

Horizontális és vertikális szegregáció formájában nyilvánul meg a nők és férfiak eltérő munkaerőpiaci lehetősége.

Horizontális szegregáció: A nők és a férfiak a különböző foglalkoztatási ágazatok között eltérő arányban vannak foglalkoztatva. Dunaföldváron az általános iskolai, gimnáziumi pedagógusok között kb. 90 %-ban dolgoznak nők. A szakiskolai és „fiús” szakmák oktatóinál a férfiak aránya magasabb.

A Polgármesteri Hivatal 26 köztisztviselőjéből 3 férfi. Ez igaz a szociális szférára is: idősek otthonaiban és a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatnál is nők vannak állásban.

Országosan is megfigyelhető, hogy a helyi polgármesteri hivatalokban, alapfokú oktatás területén, szociális intézményekben a nők a többségi foglalkoztatottak.

Ahogy a települési szintről haladunk a megyei vagy országos hivatali struktúra felé, megnő a férfiak aránya.

A nők azon szektorokban felülreprezentáltak, melynek a társadalmi presztízse alacsonyabb, és ahol a kereseti lehetőségek átlag alattiak.

Vertikális szegregáció: a nők és férfiak vállalati hierarchiában betöltött eltérő pozícióját jelöli.

Dunaföldváron az oktatási és szociális intézmények élén női vezetők vannak. A gazdasági társaságoknál, vállalatoknál, pénzügyi intézeteknél a vezető férfi.

A helyi politikai élet résztvevői is férfiak. A Képviselő-testület aránya is kifejezi ezt.

5.2.1. számú táblázat – nemi szerepek a helyi képviselő-testületben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	11	2
2009	11	2
2010	8	1
2011	8	1
2012	8	1

2013	8	
2014	8	
2015	8	
2016	8	
2017	8	
2018	8	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A nők a munka és család mellett már a közéleti tevékenységben nem tudnak olyan aktívan bekapcsolódni, a nők karrierlehetőségeit ez befolyásolja. Ennek az arálynak a megváltozására vidéki városban nincs reális lehetősége.

5.3. Képzettség szerepe a munkavállalásban és a nők karrierlehetősége

A nők munka-erőpiaci lehetőségeit erőteljesen befolyásolja a

a) képzettség

b) a családban vállalt és gondozott gyermekek száma.

a) Képzettség:

A felsőfokú végzettséggel rendelkező nők nagy része motivált a munkába való visszatérésre, különösen azoknál, akik a munkahelyükön nagy döntési szabadsággal rendelkeztek (pl. vezetők). Ezek a nők a szülési szabadság alatt is dolgoznak. A fizetésük magasabb, mint a gyermeknevelési támogatások.

A képzettség összefügg azzal is, hogy ezek a nők később vállalnak gyermeket, később alapítanak családot. A korábbi 2-3 gyerekes családmódel helyett, legtöbb esetben egy gyermeket vállalnak.

Az alacsonyabb végzettségű, szegényebb rétegnél a gyermekvállalás „megélhetés”. Dunaföldváron pl. a roma nemzetiséghez tartozóknál a jellemző a három vagy több gyermek születése, ők már gyakran szülnék 20. életévük alatt. A megélhetésük forrását ebben látják, mivel az esélyük az elhelyezkedésre minimális. A gyermekeik felnevelése állami/önkormányzati segítség megadása nélkül nem biztosított.

5.3.1. számú táblázat - nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti állandónépesség (fő)			Regisztrált munkanélküli álláskereső nők száma (negyedéves átlag – fő)	
	nő	férfi	összesen	nő	férfi
	fő	fő	fő	fő	fő
2009	3716	2519	6235	212	176
2010	3057	3106	6163	236	175
2011	3059	3111	5170	250	171
2012	3006	3086	6092	216	152

2013	2986	3051	6037	202	135
2014	2969	3028	5997	198	141
2015	2904	3005	5909	172	120
2016	2897	2980	5877	168	123

Forrás: TeIR

A magasabb pozícióban levő nőknél több az egyedülálló és gyermektelen. Az utóbbi években két lehetőség látszik: sikeres nő önálló vállalkozásba kezd, így szabadabban vállalhat gyereket; másrészt gyermekgondozási idő lerövidítése és rugalmas munkaidő + külső segítség igénybevétele.

A táblázati adatok tükrözik, hogy a női álláskereső, a női munkanélküliek aránya magasabb.

b) A családban vállalt és gondozott gyermekek száma: A több gyermeket vállaló nők egy része otthon marad, figyelembe veszi, hogy a gyermekek családon kívüli gondozásának költségei magasabbak, mint a nők átlagkeresete.

A magyar társadalom családcentrikus beállítottságú, a kereső tevékenység és a gyermekvállalás összeegyeztetésének nehézségeire visszavezethetően az otthonon kívül végzett munka erősen másodlagos szerepet játszik a nők, az anyák értékrendjében. A munkát elsősorban anyagi okok, a család megélhetése miatt tartják fontosnak, az egyéni ambíciók, karrierszemponatok kevésbé játszanak szerepet. A dunaföldvári/vidéken élő nőknél ez a jellemzőbb.

Van egy olyan réteg is (Dunaföldváron szűk rétegre jellemző), ahol a nők otthon nevelik a gyermekeiket, a családapa vezető állásban van, vagy sikeres vállalkozó. Itt is jellemző a 2-nél több gyermek vállalása.

5.4. Családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak napjaink egyre súlyosbodó társadalmi problémája. Maguk a bántalmazott személyek ritkán tesznek feljelentést, nincsenek tisztában jogaikkal, nehezen bizonyíthatónak ítélik helyzetüket.

A viktimológia kutatja az áldozattá válás folyamatát. A speciális áldozatok kategóriájába a nőket, a gyermekeket és az idős embereket sorolja. A családon belüli erőszak testi vagy lelki bántalmazás az elkövetővel közeli vagy bensőséges kapcsolatban álló, vagy állott személy ellen. A lelki bántalmazás hatásaiban, következményeiben vetekszik a fizikai bántalmazással. Gyakran pszichés zavarokat, depressziót, esetleg öngyilkosságot eredményez.

Bántalmazások fajtái: szóbeli erőszak, megfélemlítés, lelki erőszak, elszigetelés, testi erőszak, szexuális erőszak, gazdasági-anyagi erőszak. A házastársak (élettársak) közötti bántalmazások mintegy 95 százalékában a férfi az elkövető és a nő a sértett (áldozat).

A helyi rendőrségi adatok szerint családi viszályhoz az elmúlt évben 19 alkalommal hívták a rendőrséget, ebből 2 alkalommal tett feljelentést a sértett fél. Bírósági ítéletre született-e az elmúlt években erre nincs adat.

A családon belüli erőszak társadalmi problémáját a rendőrség egyedül nem tudja megoldani. Meg kell tenni minden törvényes és lehetséges intézkedést, hogy a bántalmazott biztonságban érezze magát és az elkövető felelőssége bizonyítható legyen és megkapja a büntetést.

A családon belüli erőszak jelen van, de nem jut tudomására az ezzel foglalkozó intézményeknek.

5.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete és esélyegyenlősége	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Egyedülálló nők/anyák nehéz életfeltételeinek javítása.	Célzott programok szervezése az egyedülálló anyák részére, mellyel cél az elmagányosodás csökkentése. Megfelelő bölcsődei, óvodai férőhely biztosítása annak érdekében, hogy az egyedülálló anyák mihamarabb visszaállhassanak dolgozni.
A nők körében jellemző munkanélküliség/tartós munkanélküliség csökkentése.	Folyamatos tájékoztatás, kapcsolattartás, felnőtt-, valamint továbbképzési lehetőségekhez való hozzáférés biztosítása

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A fejlett országokban tapasztalható növekvő átlagéletkor az egész társadalom számára kívánatos fejlődés. A hosszú élettartam egyúttal kollektív kihívást is jelent az országok, a gondozási rendszerek számára és a nemzeti szolidaritás egésze szempontjából is.

Az idős korosztályon belül nő a nagyon idősök (80 év felett) aránya. Az európai társadalmak növekvő mértékben szembesülnek az idősödéssel kapcsolatos problémákkal.

A jelenlegi demográfiai trendek szerint az emberek tovább élnek, kevesebb gyermeket vállalnak, korábban mennek nyugdíjba. Ez jelentős egyensúlyhiányhoz vezethet a generációk között (korfa felbillenése). Szakértők szerint az egyensúlyhiány mélyreható változásokat idéz elő a munkaerőpiacon, a szociális ellátó- és védelmi rendszerben, az egészségügyi rendszerben és a társadalmi integráció folyamataiban.

Hazánk az öregedő társadalmak közé sorolható az időskorúak számának és arányának növekedését tekintve. Magyarország demográfiai állapotjellemzői kedvezőtlenek, de nem tartozik a kirívóan öreg korösszetételű országok közé.

A fejlett európai országokhoz hasonlóan Magyarország számára is az egyik legnagyobb demográfiai kihívás a társadalom öregedése. A tartósan alacsony termékenységgel és a várható élettartam emelkedésével a gyermekkorúak aránya csökken, miközben az idősebb korosztályoké nő, így az aktív korosztályokra egyre nagyobb eltartási teher nehezedik.

A népesség átlagos korának emelkedésében a fiatalok számának és arányának csökkenésén kívül a várható élettartam emelkedése is szerepet játszik. Ezzel párhuzamosan az alacsony termékenység következtében a munkaképes korba lépő generációk létszáma is egyre kisebb. 1990 óta a gyermekek aránya 20,5-ről 14,4%-ra mérséklődött, miközben a 65 évesek és idősebbek aránya 13,2-ről 17,5%-ra emelkedett. 2014 elején a munkaképes korúak aránya 68,1% volt, akikre az egyre kevesebb gyermekkorú és az egyre növekvő számú időskorú eltartási terhe hárul.

A magyar társadalom korösszetételének idősebb kor irányába való eltolódása az uniós átlaghoz képest valamivel kedvezőbb mértékű. Az öregedési index szerint 2014. január 1-jén száz gyermekkorúra közel 122 időskorú, azaz 65 éves és idősebb személy jutott, az egy évvel korábbanál hárommal több. Az idős népesség eltartottsági jelzőszáma – ami az idősök számát a munkaképes korúak arányában fejezi ki – jelenleg 25,8%, előrejelzések szerint 2060-ra ennek kétszeresére emelkedik.

A 20–64 évesek létszámát nagymértékben megemelte, hogy mind a Ratkó-gyermekek, mind a Ratkó-unokák ebbe a korcsoportba kerültek. Ehhez a növekedéshez hozzájárult a pozitív vándorlási egyenleg is. Összességében az 1990. évi 6,1 millió főről 2001-re 6,3 millióra gyarapodott a 20–64 év közöttiek száma, 2013-ban viszont már csak 6,2 millióan voltak. A csökkenés várhatóan gyorsul, számítások szerint 2060-ban 4,1 millióan tartoznak ebbe a korcsoportba, ami a népesség 52%-át jelenti majd, szemben a jelenlegi 63%-kal.

A 65 évesek és idősebbek lélekszáma az elmúlt közel 25 évben folyamatosan emelkedett: az 1990-es évek

elején 1,4 millióan, 2001-ben már több, mint 1,5 millióan, 2013-ban 1,7 millióan tartoztak ebbe a korcsoportba. Népeségén belüli arányuk 13-ról 17%-ra növekedett. Az előrejelzések szerint az alacsony születésszám, továbbá a várható élettartam emelkedésének együttes hatására 2060-ra az idősök létszáma 2,4 millió főre emelkedik, és a népeségén belüli arányuk eléri a 30%-ot. (KSH 2013)

A demográfiai adatokat figyelembe véve a település népessége folyamatosan csökken, viszont a lakosság idősödése ezzel párhuzamosan megfigyelhető. Ha a korcsoportokat vizsgáljuk jól látható, hogy a 60 éven felüli korosztály száma továbbra is meghatározó. A nők aránya az aktív korúak esetében kezd emelkedni, az idősebbek esetében már a nők aránya meghatározó, a 65 éves és idősebb népesség 64%-a nő. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Magyarország öregedési indexe 1990-ben 64,5% volt, mely 2009-re 109,9%-ra növekedett. Dunaföldvár öregedési indexei magasabbak, mint az országos értékek. Az öregedési indexek értékelése, elemzése segíti a város ellátásának tervezését. Ez a kihívás egyaránt érinti az egészségügyet, a szociális ellátórendszereket és nem utolsósorban pedig a nyugdíjrendszert.

6.1.1. számú táblázat - Nyugellátásban részesülők száma nemek szerint

	Nyugdíjban, ellátásban részesülő férfiak száma/fő	nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma/fő	Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma/fő	Összes nyugdíjas száma/fő
2008	1087		1659	2746
2009	1084		1636	2720
2010	1084		1603	2687
2011	1052		1593	2645
2012	1017		1566	2583
2013	983		1528	2511
2014	939		1476	2415
2015	905		1434	2339
2016	893		1420	2313

Forrás: TeIR

6.1.2. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	65 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	1477	14	1%
2009	1478	28	2%
2010	1486	40	3%
2011	1464	50	3%
2012	1473	36	2%
2013	1488	43	3%
2014	1493	41	3%
2015	1529	42	3%
2016	1556	43	3%
2017	n.a	n.a	

Forrás: TeIR

A táblázat adatai alapján az öregségi nyugdíjban részesülők száma emelkedik, amely a fentiekben említett demográfiai adatokkal magyarázható.

A gazdaságilag nem aktív népesség egyik meghatározó csoportját a nyugdíjasok, járadékosok képezték Magyarországon. Az idősödő korosztály foglalkoztatási aránya – európai összehasonlításban – különösen alacsony. A kilencvenes években a gazdasági változások nyomán – megfelelő foglalkoztatási kilátások híján – viszonylag sokan kerültek rokkantnyugdíjas, munkanélküli, illetve egyéb inaktív státusba.

A nyugdíjjáradékot fizetni képtelenek, így tehát a nyugdíjrendszerből kimaradók csoportja a szociális törvény értelmében rászorultság alapján időskorúak járadékában részesülhetnek, melyet a nyugdíjrendszer nulladik pillérének szoktak tekinteni. Az időskorúak járadékrendszerének keretein belül a járási hivatalok nyújtanak minimális jövedelmet a rászorulóknak számára, illetve a nagyon alacsony jövedelműek járadékát egészítik ki az egyedül élők esetében a mindenkori nyugdíjminimum 95%-ára, a nem egyedül élők esetében pedig a 80%-ára. Időskorúak szociális járadékában azok részesülhetnek, akik betöltötték a rájuk vonatkozó törvényes nyugdíjkorhatárt. Számuk nem számottevő, stagnáló értéket mutat.

6.1.3. számú táblázat - Időskorúak járadéka

	Időskorúak járadékában részesülők száma
2008	12
2009	13
2010	13
2011	12
2012	12
2013	10
2014	11
2015	9
2016	8
2017	n.a

Forrás: TeIR

A rokkantsági nyugdíjból nyugdíjba vonulók és időskorúak járadékában részesülők életkörülményei lényegesen rosszabbak, mint a szabályszerűen öregségi nyugdíjba vonult társaiké; az átlagosnál magasabb közöttük a szegények, a depriváltak aránya, ezért különös figyelmet érdemelnek.

6.1.4. számú táblázat – közgyógyellátásban részesülők

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (fő)
2012	304
2013	300
2014	287
2015	265
2016	242

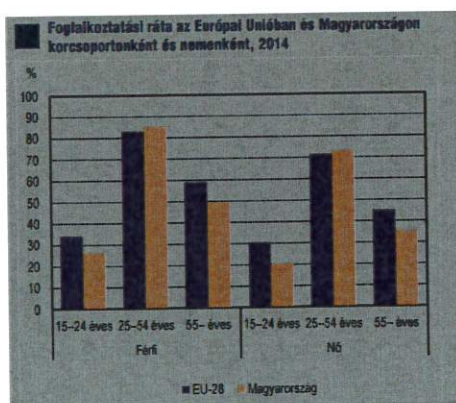
Forrás: Teir

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A munka világa a technológiai fejlődéssel átalakult. A „gatesizmus”-nak is nevezett munkaerő-piaci átalakulás során az emberi munkavégzést gépek váltják fel, aminek következtében a teljes foglalkoztatás nem elérhető cél. Jellemző a határozott idejű alkalmazás és az állás megtartásának bizonytalansága. A munkáltatók különösen nagy rugalmasságot várnak el a munkavállalóktól, aminek része a folyamatos képzésre való hajlandóság és az életúton belüli szakmaváltás képessége. A flexibilissé váló munkaerőpiac alapvető jellemzője a ki- és beáramlás, a problémát a tartós munkanélküliség jelenti, amely a társadalom sérülékeny csoportjaira, többek között az idősödő munkavállalókra jellemző.

A munkáltatók számára már a jelentkezéskor is egyre fontosabbá válik az életkor. Az idősebb munkavállalók alacsonyabb iskolai végzettségük, korszerű ismereteik hiánya miatt számos költséggel járnak. Tudásuk a technológiai fejlődés és az informatikai robbanás során hamar elavulttá válik, képzésük a nyugdíjkorhatár környékén nem költséghatékony.

A nyugdíj melletti foglalkoztatás lehetőségei a munkaerőpiac szűkülésével visszaestek. A visszaesés különösen a férfiaknál tapasztalható. Jellemző továbbá, hogy az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése után munkát vállalók átlagos iskolai végzettsége magasabb, és főleg részmunkaidőben, rendhagyó munkarendben foglalkoztatják őket. *(Szécsi Judit: Az idősödő munkavállalók helyzete a munkaerőpiacon)*

Nyugdíj melletti munkavégzés, tervek és valóság, 2013 (%)

Megnevezés	Tervezte	Tervezett megvalósult
Férfi		
Kötelező munkaidőben vállal munkát	54,4	22,9
Valamilyen vállalkozásba kezd	19,2	10,3
Teljes vagy részmunkaidőben munkát vállal, alkalmazottiént	38,6	28,4
Mezőgazdasági jellegű jövedelemkiegészítő munkát végez	25,5	15,6
Jelentős részt vállal a gyermekek, unokák gondozásában, felügyeletében	86,6	40,6
Nő		
Kötelező munkaidőben vállal munkát	51,9	18,9
Valamilyen vállalkozásba kezd	11,6	4,5
Teljes vagy részmunkaidőben munkát vállal, alkalmazottiént	39,3	24,7
Mezőgazdasági jellegű jövedelemkiegészítő munkát végez	16,2	7,7
Jelentős részt vállal a gyermekek, unokák gondozásában, felügyeletében	86,8	55,3

Forrás: KSH NIO Életmód kutatásokról felvételek.

Magyarországon az idősödő nemzedékek foglalkoztatási aránya európai összehasonlításban különösen alacsony. A munkaerő-felmérés adatai szerint az Európai Unióban az 55–64 éves férfiak átlagosan 60%-a volt foglalkoztatott státusú, hazánkban ennek a fele. Az 55–64 éves nők foglalkoztatási rátája is 10 százalékponttal elmarad az uniós 45%-tól.

A munkaerőpiacról a nyugdíjazással kivonuló munkaerő-állomány azonban szándékai szerint nem lép ki véglegesen a termelő szektorból. Ugyan a nyugdíjas évekre tervezett elfoglaltságok egyik legfőbb eleme a fiatalabb generációról való gondoskodás (mind a nők, mind a férfiak 86%-a tervezi, hogy nyugdíjas éveiben jelentős szerepet vállal majd az unokák gondozásában, felügyeletében), a nyugdíj mellett munkát vállalni szándékozók aránya ugyancsak jelentős. A megkérdezettek felének a nyugdíjas évekkal kapcsolatos elképzelései között szerepel, hogy életének ebben az időszakában is valamilyen formában munkát vállal. A

teljes vagy részmunkaidőben visszatérni szándékozók közel kétharmada meg is valósítja ezt az elképzelését. A nyugdíj mellett kötetlen munkaidőben dolgozni szándékozó férfiak 40, míg a nők 36%-ának sikerül újra bekapcsolódnia a munkaerőpiacra.

A munkanélküliségi ráta a térségben meghaladja az országos átlagot, bár Dunaföldváron a munkanélküliek aránya kedvezőbb az országos, regionális, megyei, sőt a kistérségi adatoknál.

A magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja a munkanélküliség problematikája. Bár a táblázat adatait figyelembe véve számuk folyamatosan csökken.

A kormány által bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettiek foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsoökkentési kedvezményben részesülnek.

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre van esély, ha speciális tudással rendelkezik.

6.2.1. számú táblázat

	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma	
		fő	%
2008	421	29	9,15
2009	343	42	9,98
2010	390	35	10,20
2011	359	34	8,72
2012	309	56	15,60
2013	291	51	16,50
2014	298	54	18,56
2015	275	56	18,79
2016		51	18,55

Forrás: TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés, valamint az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember sok esetben egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedést. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása.

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része Dunaföldvár minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Dunaföldváron a szolgáltatások köre rendkívül színes

képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít. Jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Dunaföldváron is az összlakosságon belül egyre nagyobb az idősek aránya, ami növekvő szükségleteket eredményez az idősellátás területén. Az 1993. évi III. törvény foglalja magába – bizonyos, a jogszabályban előírt rászorultsági, jogosultsági feltételeknek való megfelelés esetén – az idősek által igénybe vehető szociális szolgáltatásokat:

Szociális étkeztetést azok a szociálisan rászorultak legalább napi egyszeri meleg étkezést vesznek igénybe, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

Az étkezést háromféle módon lehet igénybe venni:

- az étel kiszolgálásával és egyidejű helyben fogyasztásával,
- elvitellel,
- lakásra történő kiszállítással.

Az, hogy ki és milyen formában jogosult az étkeztetésre helyi rendeletben az önkormányzat határozza meg. Népkonyhai ellátás keretében étkezési lehetőséget biztosít/nyújt azoknak a szociálisan rászorultaknak, akik önmaguknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek legalább napi egyszeri meleg étkezésről gondoskodni.

Házi segítségnyújtás: a szociális alapszolgáltatások egyik formája, melyet az önkormányzat -a lakosságszámtól függetlenül- köteles biztosítani. A szociális törvény szerint az alapvető gondozás és az alapápolás körébe tartozó feladatokat látja el, segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában, valamint prevenciós szerepet tölt be, hiszen segítséget nyújt a vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében. A szolgáltatás ma elsősorban időskorú személyek ellátását biztosítja.

A házi segítségnyújtás magában foglalja a

- szociális segítséget és a
- személyi gondozást

Szociális segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a szociális segítség keretében elvégzendő feladatokat.

A szolgáltatás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet, melynek keretében meg kell állapítani, hogy

- az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt,
- meg kell állapítani továbbá a napi gondozási szükséglet mértékét.

A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi négy órában kell biztosítani. Ezt meghaladó szükséglet esetén a gondozott számára felajánlják a bentlakásos intézményben való elhelyezés lehetőségét.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítását célzó ellátás. Megadja azt a biztonságot, amire egy idős, beteg embernek szüksége van: a nap 24 órájában elérhetővé tesz ez diszpécserszolgálatot, amely jelzésre az idős, beteg emberhez kiküldi a gondozót, ha szükséges az orvost, a mentőt, de ha kell, a rendőrséget is értesíti. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás az önkormányzatoknak nem kötelezően ellátandó feladata.

Időskorúak nappali ellátása: a nappali szolgáltatás célja, hogy lehetőséget biztosítson az idős ellátottak számára otthonuk fenntartása mellett napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére és napközbeni étkeztetésre. A szolgáltatások körébe tartoznak többek között a szabadidős programok szervezése, szükség szerint az egészségügyi alapellátáshoz és a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, segítség hivatalos ügyek intézésében, munkavégzés szervezése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése.

Városunkban működik helyi polgárőrség, akik telefonos jelző-riasztó hálózatot működtetnek. Jelzéseik egyre inkább kiterjednek a mindennapi élet eseményeire. Fő feladatuk az idős, egyedülálló emberek megsegítése, értékeinek védelme. A polgárőrök egy központi számot tettek közzé, amely állandóan hívható.

Különös figyelmet fordítanak a városban működő idős klub az időseikre és ezáltal klubfoglalkozások keretén belül gyakorivá teszik a rendőrkapitányság meghívását a bűnmegelőzésre felhívás végett.

Támogató szolgáltatás feladata: A fogyatékkal élő személyeknek személyi segítség nyújtása annak érdekében, hogy társadalmi integrációjuk külső segítség igénybevétele mellett minél teljesebb mértékben lakókörnyezetükben valósuljon meg. Ez magában foglalja a lakáson kívüli közszolgáltatások elérését és a lakáson belüli speciális segítségnyújtást. A feladatellátás során a fogyatékkal élő emberek önállóságának megőrzése és igényeinek figyelembevétele fontos szempont. Fontos továbbá, hogy az ellátást igénybe vevő aktív közreműködő legyen, tehát ne fogyasztója egy szolgáltatásnak. Célunk a képessé tevők, de legalábbis

az, hogy a fogyatékkal élő maga is tevékeny legyen.

A településen működő tanyagondnoki szolgálat ellátottak köre: a településen életvitelszerűen tartózkodó személyek- akár a település egész lakossága, mindenkor személyes (szociális, egészségügyi, családi stb.) körülményeik, szükségleteik alapján. Az ellátottak körének meghatározásánál jövedelmi viszonyokat nem szabad vizsgálni, a rászorultságot az adott élethelyzet jelenti, amelyet valaki egyedül nem tud megoldani, és nincs belátható időn és földrajzi távolságon belül rokonsági vagy szomszédsági kapcsolatokban segítője. Célunk a tanyákon élők esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása.

Tanyagondnok feladatai:

- étkeztetésben való közreműködés
- családsegítésben való közreműködés, gyermekjóléti szolgálat segítése,
- házi gondozó ellátotthoz való szállítását szükség esetén,
- a gondozott orvoshoz való szállítását, gyógyszer kiváltása,
- a gondozott szállítása: hivatalos ügyeinek intézése érdekében, bevásárlásra, orvosi kezelésre,
- rendezvényekre való szállítás /főleg szociális rendezvények/,
- kapcsolattartás Dunaföldvár Város közigazgatási területén lakó állampolgárokkal, intézményekkel.

Szakosított ellátások:

A Napsugár Idősek Otthona 92 férőhellyel működik, korszerű, családias intézmény, amely népszerű az önálló életvitelről lemondani kényszerülők körében, amiről az otthon várólistája is tanúskodik.

A Napsugár Idősek Otthona azoknak a nyugdíjas korú embereknek épült, akik az állandóságot, a biztos támaszt keresik és hivatalosan elérték az öregségi nyugdíjkorhatárt és rendelkeznek a jogszabály által előírt gondozási szükséglettel.

Az otthon akadálymentesített, igényes, tágas terek között, a közösség aktív, önálló tagjaként élhetnek a nyugdíjasok a kiszolgáltatottság érzése nélkül, családias környezetben, biztonságban. Személyre szóló gondoskodás, gondozás, korszerű életkörülmények biztosítanak 1, 2 , 3, illetve 4 fős apartmanokban. Mindegyikéhez zuhanyzós fürdőszoba, minikonyha vagy gardrób tartozik.

A lakók biztonsága és kényelme érdekében minden apartman nővérhívóval és kábel tv.-vel ellátott. A lakóknak apartmanjukon, szobájukon belül lehetőségük van saját telefonvonal igénylésére. Az otthonhoz egy park tartozik, ez szolgálja a lakók kényelmét és növeli komfortérzetüket.

A fekvőbetegeket ellátó egészségügyi, valamint a szociális intézményekben az ANTSZ 2011-es ajánlása alapján folyik az idősek életkori sajátosságait figyelembe vevő közétkeztetés, amelynek keretében a szezonális, friss zöltségek és gyümölcsök fogyasztására nagy figyelmet fordítanak.

Az otthonban igénybe vehető egészségügyi és szociális szolgáltatások:

- házi orvosi rendelés helyben (heti egy alkalommal),

- pszichiátriai szakorvosi rendelés helyben (havi egy alkalommal),
- gyógytornász helyben (heti két alkalommal),
- 24 órás nővéri felügyelet,
- segítségnyújtás fürdésben, öltözködésben, étkezésben,
- mosás, vasalás, textíliák javítása,
- takarítás,
- gyógyszerek kiváltása/ a felírt gyógyszerek egyénileg fizetendők,
- kérésre bevásárlás,
- karbantartó szolgálat,
- fodrász manikűr, pedikűr szolgáltatás igény szerint/egyéniileg fizetendők,
- egyéni főzés lehetőség a hobbi konyhában,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- rendszeres egészségügyi szűrővizsgálatok: vércukor, vérnyomás, testsúlymérés,
- mentálhigiénés tanácsadás,
- gyógyfürdő látogatása szervezeten,
- a fürdőben a TB által támogatott reumatológiai kezelések igénybevételének segítése,
- zárt parkolóhely igénybevétele.

Az Idősek otthonában a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló szolgáltatások:

- könyvtár,
- közösségépítési közösségi programok,
- hozzátartozók és lakók közötti kapcsolattartás elősegítése,
- kézműves foglalkozások, filmvetítés,
- egyházi és állami ünnepek, névnapok, születésnapok megünneplése,
- egészségügyi és életvitelre vonatkozó tanácsadás, felvilágosító előadások,
- gyógyfürdő látogatása szervezeten.

Az Önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja, és ennek alapján alakítja szolgáltatásait. Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Az **alábbi alapelvek** mentén állítottuk össze a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket:

- Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.

- Az idősödéssel mindinkább az "öt I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma), Intellektuális hanyatlás (demencia) és az Iatrogénia (az egészségügyi ártalmak) Inkontinencia (vizelet-, széklettartási problémák)).
- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

Az idősök informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

A közszolgáltatások info- kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon működik e- ügyintézés is, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik négy felnőtt háziorvosi praxis.

Szakrendelés és kórházi ellátás igénybe vételére a 20-30 km-re fekvő Pakson és Dunaföldváron van lehetőség.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősök számára is biztosított. Dunaföldvár közlekedési csomópontnak is tekinthető, amit jól jelez, hogy több települést lehet távolsági és helyközi járatokkal elérni.

6.4. Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A város helyben biztosított szűrővizsgálatokkal segíti az idős emberek egészségmegőrzését a betegségek korai felismerését.

Dunaföldvár Városban működik Idősök Klubja, Őszi Alkony Nyugdíjas klub Kertbarátok klubja és két dalkör is. A klubba azokat az egyedülálló nyugdíjasokat várják, akik társaságra és programokra vágynak. Várják azokat a nyugdíjasokat is, akik párjukkal élnek és szeretnék a napjaikat nagyobb társaságban eltölteni.

Az idősöket ellátó nappali intézmény 30 férőhelyes. A klubban előadások, zenés programok, egyéb rendezvények várják az érdeklődő nyugdíjasokat.

A Nyugdíjas klubban nagy beszélgetések, bográcsozás, előadások, kirándulások, dolgos kézműves napok, zenés programok, egyéb rendezvények várják az érdeklődő nyugdíjasokat.

Mint civil szervezetek a Máltai Szeretet-szolgálat Dunaföldvári Szervezete és a Vöröskereszt Dunaföldvári Szervezete működik a településen.

A településen található Városi Művelődési Központ és a Berze Nagy Ilona Városi Könyvtár is számos programokkal, kiállításokkal, kikapcsolódási lehetőségekkel szolgál az idős korosztály számára.

Dunaföldváron a gyógyfürdő, igényes környezetben várja az érdeklődő nyugdíjasokat orvosi kezelésekre vagy a szabadidő kellemes eltöltésére.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idősebb korosztály problémáinak feltárására elengedhetetlenül szükséges egy az idősekkel foglalkozó adatbázis létrehozása. Különös figyelmet kell fordítanunk az idős korosztályra, mind egészségügyi, mind pedig szellemi szempontból. Az öregedő társadalom magával hozza az idősek gyakoribb egészségügyi problémáit, melyet ingyenes és rendszeres szűrésekkel csökkenteni lehetne. Elmondható továbbá, hogy a fejlődő világban elengedhetetlen az információs fejlődésbe az idősebb korosztályt is bekapcsolni. informatikai képzésekkel megismerhetnék az alapvető számítástechnikai ismereteket, illetve hasznosan, közösségben töltenék el szabadidejüket.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során a településen	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Különös figyelem az egyedül élő idős korosztályra.	Az elmagányosodás veszélyezteti az idősek mentális egészségét. A lakóhelyi kisközösségek, szomszédok önszervező mozgalmának a kezdeményezése, az idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése
Az idős korosztály egészségügyi állapotának javulását eredményező intézkedések.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése.
Időskorúak számítógépes ismereteinek kialakítása, fejlesztése.	Az idősek számára informatikai eszközökhöz való hozzáférés biztosítása, képzések szervezése.

7. FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK ESÉLYEGYENLŐSÉGE

7.1. Fogyatékos személyek esélyegyenlősége

Fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, a szociális élet peremére sodródva élnek.

Ezért fontos, hogy a társadalom valamennyi területén érvényesíteni kell a következő elveket: a fogyatékos személyt nem érheti hátrányos megkülönböztetés, nem részesülhet ránézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fogyatékoság miatt nem lehet korlátozott a más emberek számára elérhető közjavakhoz való hozzáférésben. A fogyatékos személyek az őket megillető jogaikkal nem mindig tudnak élni, ezért indokolt, hogy előnyben részesüljenek. (Az Országgyűlés 10/2006. (II. 16.) OGY határozata az új Országos Fogyatékosügyi Programról)

Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet területén. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

A fogyatékoságügy az esélyegyenlőség egyik legfontosabb területe. Ez nem csak szociális kérdés, hanem valamennyi ágazat kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

Az adatgyűjtés során a településen nincs, vagy alig van adat a fogyatékosággal élő állampolgárokról.

Ezért ebben az esélyegyenlőségi programban elemzést próbálunk adni a fogyatékosággal élők jogiról, érdekeiről és az ehhez kapcsolódó elvárásokról.

A KSH adatai szerint a 2001. évi népszámláláskor 577 ezer fogyatékos ember (a népességen belüli arányuk 5,7 %), megváltozott munkaképességű emberek száma a 2007-es NYUFIG adatok alapján 700 ezer fő.

Az uniós országokban a megváltozott munkaképességű emberek kb. 40 %-a dolgozik, ez az arány nálunk 10 % alatt van. A szakemberek szerint 80 %-ban védett munkahelyeken vagy nyílt munkaerő-piaci körülmények között tudna dolgozni.

A fogyatékos személyek korén belül:

- a testi fogyatékos és mozgássérült emberek aránya együttesen 43,6 %,
- a vak és gyengén látó emberek aránya 14,4 %,
- a hallás-, beszédzavar-fogyatékoságban kb. 10 %,
- az egyéb fogyatékosággal rendelkező személyek aránya 21,6 %.

(forrás: 10/2006. (II. 16.) OGY határozat Az új fogyatékosügyi programból)

A magyar országgyűlés 1998-ban fogadta el a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. XXVI. Törvényt, amely kimondja, hogy: „a fogyatékos emberek a társadalom

egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni.”

A törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitációs szabályozás, mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

7.1.1. számú táblázat

	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma		
	2010	2011	2012
<i>ápolást, gondozást nyújtó intézmény</i>	9	10	37
<i>rehabilitációs intézmény</i>	-	-	-
<i>lakóotthon</i>	-	-	-
<i>támogatott lakhatás*</i>	-		
<i>átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza</i>	-	-	-

Forrás: helyi adatgyűjtés, frissebb adat nem áll rendelkezésünkre

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	-	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés, frissebb adat nem áll rendelkezésünkre

A városban két szociális, időseknek ápolást nyújtó intézmény fogadja a lakóit. Az itt élő emberek többségéről elmondható, hogy Dunaföldváron élt. Az egyik intézmény integrált intézmény, emelt szintű. Ezek az intézmények fogadják (más településről is) a fogyatékos, önmagukról gondoskodni nem tudó embereket. A 2012. évben megnőtt a lakók között fogyatékossgal élő személyek száma. A nappali ellátásban 1 fő vesz részt.

A parlament a 2007. évi XCII. Törvénnyel kihirdette a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezményt és az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvet. Az Egyezmény definíciója szerint „fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.”

A definíció szélesebb aspektusból közelíti meg a fogyatékossgat tényét, mint a hazai jogszabályok. A dunaföldvári Képviselő-testület is minden lehetőséget felhasznál arra, hogy a fogyatékosok társadalmi részvételét segítse, esélyeiket növelje.

A gyógypedagógia a fogyatékosoknak az alábbi fő csoportjait különbözteti meg:

- értelmi fogyatékosok,
- hallási fogyatékosok,
- látási fogyatékosok,
- beszéd fogyatékosok,
- mozgásfogyatékosok,
- érzelmi, akaratilag fogyatékosok,
- halmozottan fogyatékosok.

7.1.3. számú táblázat – támogatásban részesülők száma

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő férfiak száma	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő nők száma	Alanyi jogon megállapított ápolási díjban részesítettek átlagos száma	Méltányossági alapon ápolási díjban részesítettek átlagos száma	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek átlagos száma
2008	134	n.a.	61	106	25,33	11,08	n.a.
2009	139	n.a.	53	103	26,67	n.a.	n.a.
2010	157	n.a.	44	98	n.a.	n.a.	n.a.
2011	252	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2012	209	n.a.	211	261	n.a.	n.a.	n.a.
2013	195	n.a.	206	250	n.a.	n.a.	n.a.
2014	228	n.a.	195	247	n.a.	n.a.	n.a.
2015	136	n.a.	181	240	n.a.	n.a.	14,49

Forrás: TEIR - (Nincs helyi adat arról, hogy ebből hányan fogyatékosok, vagy kinek a családjában él)

A jogalkotók (141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól) a szakma véleményére (orvosi szakvéleményének, szakértői bizottsági szakvélemények) alapozva határozták meg azon személyek körét, akik a pénzbeli ellátások folyósításával kapcsolatosan fogyatékosnak minősülnek a fenti főcsoportokon belül.

A fogyatékos emberek és családjaik az egyik legsérülékenyebb társadalmi csoport. Velük közösen kell megteremteni a lehetőséget arra, hogy a város társadalmi életébe aktívan be tudjanak kapcsolódni. Fontos a felvilágosító munka, mert még az intolerancia, negatív diszkrimináció jelen van.

Prioritásként fogalmazhatjuk meg:

- a szemléletformálást,
- szolgáltatások, intézményrendszerek fejlesztését,

melyek közvetlenül vagy közvetve elősegítik az érintettek életminőségének javítását az oktatás, szociális szolgáltatások, egészségügy területén.

7.1.4. számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	167	8
2009	156	9
2010	142	7
2011	488	8
2012	-	7

Forrás: TEIR/Nincs adat

7.1.5. számú táblázat - fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök a közintézményeknél

		Igen/nem								
		Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájékoz- tatás	Indu- k- ciós hurok	Tapi- nt- ható infor- máci- ó	Jel- nyelv i segít- ség	Egyéb
okta- tási inté- zmé- nye- k	alapfok	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	-
	középfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	-
	felsőfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egé- sz- ség ügyi inté- zmé- nye- k	fekvőbeteg ellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	járó beteg szakellátás	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	-
	alapellátás	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	-
kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem	-
önkormányzati, közigazgatási intézmény		igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	-
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	-
en	szociális ellátást nyújtó intézmények	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	-

7.1.6. számú táblázat - Akadálymentesítés az önkormányzatnál

	Igen/nem								
	Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájékoz- tatás	Indu- k- ciós hurok	Tapi- nt- ható infor- máci- ó	Jel- nyelv i segít- ség	Egyéb
A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege:									
Dunaföldvári Polgármesteri Hivatal	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	-

A fogyatékossgal élők számát, élethelyzetét kutató kérdések megválaszolatlanok maradtak, mivel az önkormányzatnál és intézményeinél kevés információ áll rendelkezésre.

Az esélyegyenlőség biztosításának egyik alapfeltétele, hogy az önkormányzatnak megfelelő információ álljon rendelkezésre. Az adatgyűjtésben segítséget tudnak nyújtani feladatellátásukból adódóan az alábbi szociális- és egészségügyi szolgáltatók és civil szervezetek:

- családsegítő szolgálat,
- házi segítségnyújtás,
- idősek nappali ellátása, tanyagondnoki szolgálat,
- gyermekjóléti szolgálat,
- házi orvosok, védőnők,
- Máltai Szeretetszolgálat Dunaföldvári Csoportja,
- Magyar Vöröskereszt Dunaföldvári Szervezete,
- Mozgáskorlátozottak Dunaföldvári Szervezete,
- egyéb civil szervezetek,
- támogató szolgálat.

7.2. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők esélyegyenlősége	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adatgyűjtés a fogyatékkal élőkről.	Nincsenek pontos adatok a településen élő fogyatékos személyekről. Nincsenek helyi érdekképviselői szervezetek, egyesületek. Megszűnt a helyi mozgáskorlátozott csoport is.
A fogyatékos emberek számára munkalehetőségek teremtése: fogyatékos munkavállalók alkalmazása intézményeknél, vállalkozóknál.	Fogyatékos munkavállalók alkalmazása az önkormányzatnál és az önkormányzati fenntartású intézményeknél. A településen/térségben működő foglalkozási rehabilitációs szolgáltatókkal (munkaügyi központtal és rajta keresztül civil szolgáltatókkal) való folyamatos kapcsolattartás.

Akadálymentes fizikai környezet biztosítása	Lehetőség szerint (5 év) minden közszolgáltatást végző intézmény, valamint a város közterei akadálymentes legyen.
Fogyatékos személyek életminőségét javító ellátások biztosítása, az őket ért diszkrimináció csökkentése.	Szemléletformálás, felvilágosító előadások.

8. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliség, az így kialakuló adósságsapda és pénzgazdálkodási hiányosságok csökkentése.	Munkanélküliek munkaerő piaci integrációjának elősegítése. Életviteli tanácsadások, foglalkoztatást elősegítő képzések indítása.
	Közfoglalkoztatásban részt vevők számának növelése.	Magas a képzetlen, tartósan munkanélküliek száma. A foglalkoztatásba integrálásukkal cél a szegénység ciklikus megszakítása. Csökken a gyermekek és családjának szegénységi aránya, javul a gyermekek továbbtanulási aránya, csökken a kirekesztődés, a szegregáció és devianciák kialakulása. A gyermekek jövőképe is tisztul az által, hogy szülei foglalkoztatásban vannak.
	Az alacsony iskolázottsággal rendelkező és munkanélküli lakosság egészségügyi állapotának javítása.	Cél ezen emberek egészségi állapotának javítása, az ellátórendszerhez való hozzáférés javítása, szűrővizsgálatokon való részvétel növelése. A csecsemő, gyermek és ifjúság egészségének fejlesztése. A népegészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel ösztönzése.
Gyermekek	Egészségvédelem, egészségtudatos életvitelre ösztönzés.	Egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése az óvodákban, iskolákban.
	Az SNI tanulók, valamint a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetűek gyermekek számának csökkentése.	Szükséges a pedagógusoknak azokat a technikákat elsajátítani, amivel ezek a gyermekek kezelhetők illetve sikeresen oktathatók, nevelhetők.
	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek pozitívabb jövőkép biztosítása.	Tanoda típusú foglalkoztató programok biztosítása. Prevenációs, a szabadidő hasznos eltöltését, tanulást segítő eszközök, valamint programok biztosítása. Pályaválasztási programok szervezése, a hátrányos és

		halmozottan hátrányos gyermekek továbbtanulásának segítése.
Idősek	Különös figyelem az egyedül élő idős korosztályra.	Az elmagányosodás veszélyezteti az idősök mentális egészségét. A lakóhelyi kisközösségek, szomszédok önszervező mozgalmának a kezdeményezése, az idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése
	Az idős korosztály egészségügyi állapotának javulását eredményező intézkedések.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése.
	Időskorúak számítógépes ismereteinek kialakítása, fejlesztése.	Az idősök számára informatikai eszközökhöz való hozzáférés biztosítása, képzések szervezése.
Nők	Egyedülálló nők/anyák nehéz életfeltételeinek javítása.	Célzott programok szervezése az egyedülálló anyák részére, mellyel cél az elmagányosodás csökkentése. Megfelelő bölcsődei, óvodai férőhely biztosítása annak érdekében, hogy az egyedülálló anyák mihamarabb visszaállhassanak dolgozni.
	A nők körében jellemző munkanélküliség/tartós munkanélküliség csökkentése.	Folyamatos tájékoztatás, kapcsolattartás, felnőtt,- valamint továbbképzési lehetőségekhez való hozzáférés biztosítása
Fogyatékkal élők	Adatgyűjtés a fogyatékkal élőkéről.	Nincsenek pontos adatok a településen élő fogyatékos személyekről. Nincsenek helyi érdekképviseleti szervezetek, egyesületek. Megszűnt a helyi mozgáskorlátozott csoport is.
	A fogyatékos emberek számára munkalehetőségek teremtése: fogyatékos munkavállalók alkalmazása intézményeknél, vállalkozóknál.	Fogyatékos munkavállalók alkalmazása az önkormányzatnál és az önkormányzati fenntartású intézményeknél. A településen/térségben működő foglalkozási rehabilitációs szolgáltatókkal (munkaügyi központtal és rajta keresztül civil szolgáltatókkal) való folyamatos kapcsolattartás.
	Akadálymentes fizikai környezet biztosítása.	Lehetőség szerint (5 év) minden közszolgáltatást végző intézmény, valamint a város közterei akadálymentes legyen.
	Fogyatékos személyek életminőségét javító ellátások biztosítása, az őket ért diszkrimináció csökkentése.	Szemléletformálás, felvilágosító előadások.

8.1. HEP megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliség, az így kialakuló adósságsapda és pénzgazdálkodási hiányosságok csökkentése.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermekjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvár Város Önkormányzata - Dunaföldvár Város Nemzetiségi Roma Önkormányzata - Tolna Megyei Kormányhivatal Paksi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
	Közfoglalkoztatásban részt vevők számának növelése.	- Dunaföldvár Város Önkormányzata - Dunaföldvár Város Nemzetiségi Roma Önkormányzata - Tolna Megyei Kormányhivatal Paksi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
	Az alacsony iskolázottsággal rendelkező és munkanélküli lakosság egészségügyi állapotának javítása.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermekjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvár Város Önkormányzata - Dunaföldvár Város Nemzetiségi Roma Önkormányzata - Tolna Megyei Kormányhivatal Paksi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
Gyermekek	Egészségvédelem, egészségtudatos életvitelre ösztönzés.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermekjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvári Beszédes József Általános Iskola - Dunaföldvári Eszterlánc Óvoda, Bölcsőde és Konyha - Védőnői Szolgálat
	Az SNI tanulók, valamint a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetűek gyermekek számának csökkentése.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermekjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvári Beszédes József Általános Iskola - Dunaföldvári Eszterlánc Óvoda, Bölcsőde és Konyha - Védőnői Szolgálat
	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek pozitívabb jövőkép biztosítása.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermekjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvári Beszédes József Általános Iskola - Dunaföldvári Eszterlánc Óvoda, Bölcsőde és Konyha - Védőnői Szolgálat
Idősek	Különös figyelem az egyedül élő idős korosztályra.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermekjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvári Polgárórség - Dunaföldvári Művelődési Központ és Könyvtár

	Az idős korosztály egészségügyi állapotának javulását eredményező intézkedések.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermejjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Védőnői Szolgálat
	Időskorúak számítógépes ismereteinek kialakítása, fejlesztése.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermejjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Napsugár Idősek Otthona - Dunaföldvári Művelődési Központ és Könyvtár
Nők	Egyedülálló nők/anyák nehéz életfeltételeinek javítása.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermejjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Védőnői Szolgálat - Dunaföldvári Beszédes József Általános Iskola - Dunaföldvári Eszterlánc Óvoda, Bölcsőde és Konyha
	A nők körében jellemző munkanélküliség/tartós munkanélküliség csökkentése.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermejjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvár Város Önkormányzata - Dunaföldvár Város Nemzetiségi Roma Önkormányzata - Tolna Megyei Kormányhivatal Paksi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
Fogyatékkal élők	Adatgyűjtés a fogyatékkal élőkről.	- Máltai Szeretetszolgálat Sorstárs Támogató Szolgálat - Dunaföldvár Család,- és Gyermejjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvár Város Önkormányzata
	A fogyatékos emberek számára munkalehetőségek teremtése: fogyatékos munkavállalók alkalmazása intézményeknél, vállalkozóknál.	- Máltai Szeretetszolgálat Sorstárs Támogató Szolgálat - Dunaföldvár Család,- és Gyermejjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvár Város Önkormányzata - Tolna Megyei Kormányhivatal Paksi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
	Akadálymentes fizikai környezet biztosítása	- Dunaföldvár Család,- és Gyermejjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvár Város Önkormányzata
	Fogyatékos személyek életminőségét javító ellátások biztosítása, az őket ért diszkrimináció csökkentése.	- Dunaföldvár Család,- és Gyermejjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központ - Dunaföldvár Város Önkormányzata

Jövőképünk:

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák munkához jutása könnyebb és biztosított. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők az eddiginél több esélyhez jussanak, életkörülményeik javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek nevelését, oktatását, bölcsődei, óvodai elhelyezésének helyben történő biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök egészségi állapotára, közösségi programjainak biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztatottság javulását, továbbképzés lehetőségének biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életkörülményeinek jobbá tételére, élhetőbb és biztonságosabb környezet biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Sz.	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következteté seiben feltárt esélyegyenlő ségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangj a egyéb stratégiai dokumen tumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézke dési felelőse	Az intézkedés megvalósí tásának határideje	Az intézkedés eredményesség értékelő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósítás ához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményein ek fenntartható sága

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1.	Tartós munkanélküliség, az így kialakuló adósságcsoport és pénzgazdálkodási hiányosságok csökkentése.	Alacsony iskolai végzettségű munkanélküli lakosság száma magas.	Megélhetési gondok csökkentése, pénzgazdálko dási hiányosságok kiküszöbölés e.	Szociális és Szolgáltat ástervezés i koncepció	Munkanélküliek munkaerő piaci integrációjának elősegítése. Életrajzi tanácsadások, foglalkoztatást elősegítő képzések indítása.	Dunaújváros Önkor mánya	Folyamato san, végső határidő: 2023.12.31	foglalkoztatottak száma, pénzgazdálkodá si adósságcsoport rekedt személyek számának csökkentése	humán/pénzü gyi	fenntartható
2.	Közfoglalkoztatásban részt vevők számának növelése.	Alacsony iskolai végzettségű munkanélküli lakosság száma magas.	Alacsony iskolai végzettségű munkanélküli lakosság munkaerő piaci integrációja, foglalkoztatá s bővítése.	Szociális és Szolgáltat ástervezés i koncepció , Közfoglal koztatási Kormány, Költségve tési	Magas a képzetlen, tartósan munkanélküliek száma. A foglalkoztatásba integrálásukkal cél a ta szegénység ciklikus megszüntetése. Csökken a gyermekek és családijának szegénységi aránya, javul a gyermekek	Dunaújváros Önkor mánya	Folyamato san, végső határidő: 2023.12.31	közfoglalkoztatá sban résztvevők száma	humán/pénzü gyi	fenntartható

			rendelet	továbbtanulási aránya, a csökken a kirekesztődés, a szegregáció és devianciák kialakulása. A gyermekek jövőképe is tisztul az által, hogy szülei foglalkoztatásban vannak.						
3.	Az alacsony iskolázottsággal rendelkező és munkanélküli lakosság egészségügyi állapotának javítása.	Alacsony iskolai végzettségű munkanélküli lakosság száma magas, ennek következtében az egészségi állapotuk is rosszabb.	Alacsony iskolai végzettségű/ munkanélküli lakosság egészségügyi állapotának javítása.	Szociális és Szolgáltatástervezési koncepció	Cél ezen emberek egészségi állapotának javítása, az ellátórendszerhez való hozzáférés javítása, szűrővizsgálatokon való részvétel növelése. A csecsemő, gyermek és ifjúság egészségének fejlesztése. A népegészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel ösztönzése.	Dunaújváros Önkormányzata	Folyamatosan, végső határidő: 2023.12.31	egészségügyi állapot javulása, szűrőprogramokon való részvétel	humán/pénzügyi	fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
4.	Egészségvédelem, egészségügyi tudatos életvitelre ösztönzés.	Az alacsonyabb életszínvonalon élő, egészségtelenebb életvitelt folytatóknak.	Széles körben tudatosságra kell nevelni a gyermekeket.	Szociális és Szolgáltatástervezési koncepció, Óvodai munkaterv /pedagógiai	Egészségvédelmi programok megvalósításának az ösztönzése az óvodákban, iskolákban.	Dunaújváros Önkormányzata	Folyamatosan, végső határidő: 2023.12.31	egészségügyi állapot javulása	humán/pénzügyi	fenntartható

			ai program, Bölcsőde Szakmai Program							
5..	Az SNI tanulók, valamint a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetűek gyermekek számának csökkentése.	Hátrányos gyermekek fejlődési hátrányainak mérséklése.	Gyermekek fejlesztése, szabadidejük megtervezése tanoda típusú programokkal.	Szociális és Szolgáltatást átvázoló koncepció, Óvodai munkaterv /pedagógiai program, Bölcsődei Szakmai Program	Szükséges a pedagógusoknak azokat a technikákat elsajátítani, amivel ezek a gyermekek kezelhetők illetve sikeresen oktathatók, nevelhetők.	Dunaújvárosi Város Önkormányzata	Folyamatosan, végső határidő: 2023.12.31	hátrányos halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkentése	humán/pénzügyi	fenntartható
6.	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek pozitívabb jövőképet biztosítása.	A „hátrányos helyzetű szülőknek, hátrányos helyzetű gyermekek körében”	Iskolázottság növelése, emelkedjen az érettség/diplomát szerző hátrányos családokból származó gyermekek száma. A szülő-gyermek kapcsolat erősítése.	Szociális és Szolgáltatást átvázoló koncepció, Óvodai munkaterv /pedagógiai program, Bölcsődei Szakmai Program	Tanoda típusú foglalkoztatási programok biztosítása. Prevenációs, szabadidős, hasznos tanulás segítő eszközök, valamint programok biztosítása. Pályaválasztási programok szervezése, a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek továbbtanulásának segítése.	Dunaújvárosi Város Önkormányzata	Folyamatosan, végső határidő: 2023.12.31	hátrányos halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkentése	humán/pénzügyi	fenntartható

III. Az idősek esélyegyenlősége									
7.	Különös figyelem az egyedül élő idősek korosztályára.	Egyedül élők számára programok szervezése, közösségi élet létrehozása, védőháló kialakítása.	Szociális és Szolgáltatástervezési koncepció, Napsugár Idősek Otthona Szakmai Program	Az elmagányosodás veszélyezteteti az idősek egészségét. A lakóhelyi közösségek, szomszédok önszerveződésének, a kezdeményezése, az idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése	Dunaújváros Önkormányzata	Folyamatok, végső határidő: 2023.12.31.	idősek rendszeres működése klubja	humán/pénzügyi	fenntartható
8.	Az idősek korosztály egészségügyi állapotának javulását eredményező intézkedések.	Ingyenes szűrővizsgálatok, állapotfelmérések, egészségügyi előadások szervezése.	Szociális és Szolgáltatástervezési koncepció, Napsugár Idősek Otthona Szakmai Program	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségügyi magatartás fejlesztése.	Dunaújváros Önkormányzata	Folyamatok, végső határidő: 2023.12.31.	szűrőprogramokon való rendszeres részvétel	humán/pénzügyi	fenntartható
9.	Időskorúak számítógépes ismereteinek kialakítása, fejlesztése.	Az informatikai ismeretek bővítése.	Szociális és Szolgáltatástervezési koncepció, Napsugár Idősek Otthona	Az idősek számára informatikai eszközökhöz való hozzáférés biztosítása, képzések szervezése.	Dunaújváros Önkormányzata	Folyamatok, végső határidő: 2023.12.31.	informatikai képzéseken való részvétel	humán/pénzügyi	fenntartható

			Szakmai Program						
--	--	--	-----------------	--	--	--	--	--	--

IV. A nők esélyegyenlősége

10.	Egyedülálló nők/anyák nehéz életfeltételeinek javítása.	Kisgyermekes anyáknak nehéz visszatintegrálni a munka világába.	Kisgyermek felügyelet helyben történő biztosítása.	Szociális és Szolgáltatók ástervezési koncepció	Célzott programok szervezése az egyedülálló anyák részére, mellyel cél az elmagányosodás csökkentése. Megfelelő bölcsődei, óvodai férőhely biztosítása annak érdekében, hogy az egyedülálló anyák mihamarabb visszaállhassanak dolgozni.	Dunaújváros Város Önkormányzata	Folyamatosan, végössze határidő: 2023.12.31	női foglalkoztatás növekedése	humán/pénzügyi	fenntartható
11.	A nők körében jellemző munkanélküliség/tartós munkanélküliség csökkentése.	Alacsony végzettséggel rendelkező nők munkanélküli segély aránya magas.	Átképzési/ továbbképzési lehetőségek biztosítása.	Szociális és Szolgáltatók ástervezési koncepció, Közfoglalkoztatási Kormányprogram	Folyamatosan tájékoztatás, kapcsolattartás, felhívás, valamint továbbképzési lehetőségek biztosítása, lehetőségekhez való hozzáférés biztosítása	Dunaújváros Város Önkormányzata	Folyamatosan, végössze határidő: 2023.12.31	női foglalkoztatás növekedése	humán/pénzügyi	fenntartható

V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége

12.	Adatgyűjtés a fogvatékkal élőkről.	Fogvatékos személyek kiléte ismeretlen, nincs egységes nyilvántartás.	Fogvatékos személyek kiléte ismertté válik, célzottan nyújtottak számukra	Szociális és Szolgáltatók ástervezési koncepció	Nincsenek pontos adatok a településen élő fogvatékos személyekről. Nincsenek helyi érdekképviseleti szervezetek, egyesületek.	Dunaújváros Város Önkormányzata	Folyamatosan, végössze határidő: 2023.12.31	fogvatékos személyek feltérképezése	humán/pénzügyi	fenntartható
-----	------------------------------------	---	---	---	---	---------------------------------	---	-------------------------------------	----------------	--------------

			segítségét.			Megszűnt a helyi mozgáskorlátozott csoport is.						
13.	A fogyatékos emberek számára munkalehetőségek teremtése: fogyatékos munkavállalók alkalmazása intézményeknél, vállalkozóknál.	Kevés, alacsonyán bérezett munkalehetőségek.	Munka világába történő beilleszkedés elősegítése, egyenlő alkalmazási feltételekkel.	Szociális és Szolgáltatástervezési koncepció, Közfoglalkoztatási Kormányprogram	Munka világába történő beilleszkedés elősegítése, egyenlő alkalmazási feltételekkel.	Fogyatékos munkavállalók alkalmazása az önkormányzatnál és az önkormányzati fenntartású intézményeknél. A településen/térségben működő foglalkozási rehabilitációs szolgáltatókkal (munkaügyi központtal és rajta keresztül civil szolgáltatókkal) való folyamatos kapcsolattartás.	Dunaújvárosi Önkormányzat	Folyamatban, végső határidő: 2023.12.31.	fogyatékos személyek alkalmazásának növekedése	humán/pénzügyi	fenntartható	
14.	Akadálymentes fizikai környezet biztosítása	Akadálymentesítés hiánya.	Önálló, zavartalan közlekedés megoldása.	Szociális és Szolgáltatástervezési koncepció, Költségvetési rendelet	Önálló, zavartalan közlekedés megoldása.	Lehetőség szerint (5 év) minden közszolgáltatást végző intézmény, valamint a város közterei akadálymentes legyen.	Dunaújvárosi Önkormányzat	Folyamatban, végső határidő: 2023.12.31.	akadálymentes környezet	humán/pénzügyi	fenntartható	
15.	Fogyatékos személyek életminőségét javító ellátások biztosítása, az őket ért	Helyzetükből adódó diszkrimináció.	Életminőség javulás, ó csökkentése.	Szociális és Szolgáltatástervezési koncepció	Életminőség javulás, ó csökkentése.	Szemléletformálás, felvilágosító előadások.	Dunaújvárosi Önkormányzat	Folyamatban, végső határidő: 2023.12.31.	hátrányos megkülönböztetés és csökkentése, elfogadóbb társadalom	humán/pénzügyi	fenntartható	

	diszkrimináció csökkentése.			konceptió , Közfoglal koztatási Kornányp rogram,K ölségveté si rendelet		ta					
--	--------------------------------	--	--	--	--	----	--	--	--	--	--

9. Megvalósítás

9.1. A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

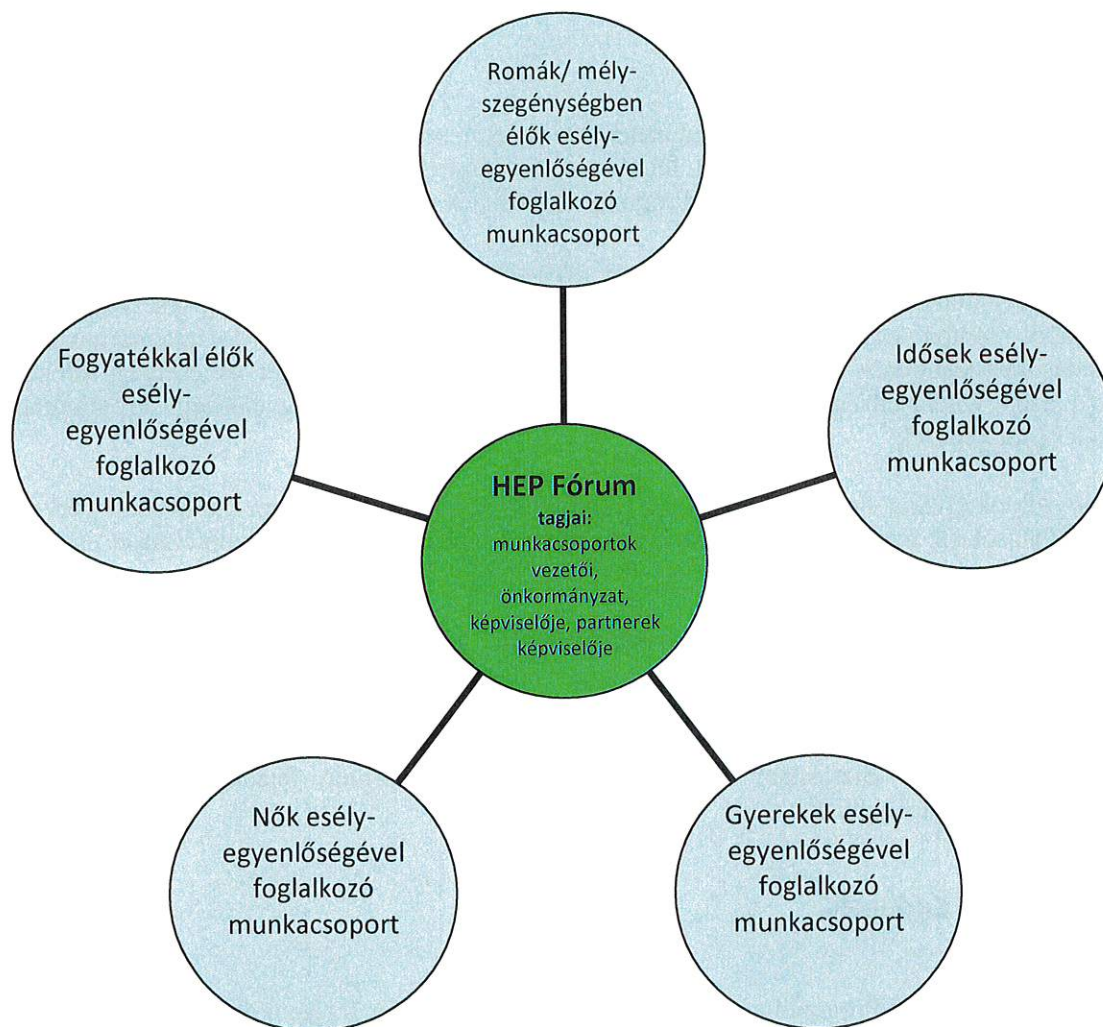
9.2. A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

9.3. Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

9.4. Nyilvánosság

Dunaföldvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program (2018-2023) a www.dunafoldvar.hu oldalon, valamint az SZGYF oldalon is megtekinthető. Dunaföldvár Város Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal kapcsolatos véleményeket a titkarsag@dunafoldvar.hu oldalon vagy személyesen a 7020 Dunaföldvár, Kossuth Lajos utca 2. címen fogadja.

Az esélyegyenlőség előremozdításában elért eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozói, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

9.5. Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

- a) A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről megbízott munkatárs felel.:
 - Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
 - Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
 - Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni
- b) A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:
 - a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
 - a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
 - az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen

- a HEP Fórum összehívása és működtetése.
- c) A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői
- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
 - Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
 - Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
 - Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

9.6. Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a két évente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

10. Elfogadás módja és dátuma

Dunaföldvár Város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (2018-2023) (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 194/2018. (XII. 18.) Kt. számú határozatával elfogadta.

Dunaföldvár, 2018.12.18.

Horváth Zsolt sk.
polgármester

Dunaföldvár Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dunaföldvár, 2018.12.18.

Jenei Judit sk.
Napsugár Idősek Otthona Intézményvezetője

Dunaföldvár, 2018.12.18.

Jung Katalin sk.
Dunaföldvár Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
és Alapszolgáltatási Központ Intézményvezetője

Dunaföldvár, 2018.12.18.

Úr-Hosszú Edina Ilona sk.
Dunaföldvári Eszterlánc Óvoda, Bölcsőde
és Konyha Intézményvezetője

Dunaföldvár, 2018.12.18.

Pataki Dezső sk.
Dunaföldvári Művelődési Központ
és Könyvtár Igazgatója

Dunaföldvár, 2018.12.18.

Lipták Tamás sk.
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Dunaföldvár
Sorstárs Támogató szolgálat

Dunaföldvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program I. sz. felülvizsgálatát elvégezte és a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2018-2023) című dokumentumot - melynek része az Intézkedési Terv - megvitatta és146/2020.(X.27.)... számú határozatával elfogadta.

Dunaföldvár, 2020. október 27.

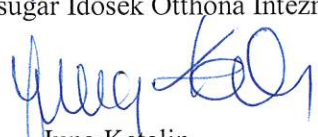

Horváth Zsolt
polgármester

Dunaföldvár Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dunaföldvár, 2020. október 27.

Jenei Judit
Napsugár Idősek Otthona Intézményvezetője

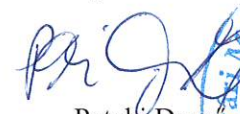
Dunaföldvár, 2020. október 27.

Jung Katalin
Dunaföldvár Család- és Gyermejjóléti Szolgálat
és Alapszolgáltatási Központ Intézményvezetője

Dunaföldvár, 2020. október 27.

Úr-Hosszú Edina Ilona
Dunaföldvári Eszterlánc Óvoda, Bölcsőde
és Konyha Intézményvezetője

Dunaföldvár, 2020. október 27.

Pataki Dezső
Dunaföldvári Művelődési Központ és
Könyvtár Igazgatója

Dunaföldvár, 2020. október 27.

Lipták Tamás
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Dunaföldvár
Sorstárs Támogató szolgálat Vezetője

K I V O N A T

Dunaföldvár Város Önkormányzatának Képviselő-testületének **2020. október 27-én** (Kedden) **14.00-kor** megtartott soron következő soron következő nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből:

146/2020.(X.27.) KT
h a t á r o z a t

Dunaföldvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

1. a 194/2018. (XII.18.) KT határozattal elfogadott „Dunaföldvár Város Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023.” című dokumentumot (a továbbiakban: HEP) az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. tv. 31. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a kétévente előírt áttekintésnek eleget tett, a program határidőre megvalósult intézkedéseinek teljesítését elfogadja, megállapítja, hogy felülvizsgálat nem szükséges, ezért a Helyi Esélyegyenlőségi Programot változatlan formában helybenhagyja. A felülvizsgált „Dunaföldvár Város Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023.” című dokumentum a döntés mellékletét képezi.
2. elrendeli a HEP-nek a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Kormányrendelet 3.§-a alapján a helyben szokásos módon történő közzétételét, illetve soron kívüli megküldését a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság számára, mely azt a saját honlapján közzéteszi.

Határidő: azonnal

Felelős: Horváth Zsolt - polgármester

k. m. f.

Horváth Zsolt sk.
polgármester

dr. Boldoczki Krisztina sk.
jegyző

Dunaföldvár, 2020. október 28.

A kivonat hitelül:

